

LESCE BLED

Alpski letalski center v Lescah je prejšnji petek dobil tri nova letala za šolanje pilotov in vleko letal. Vsa tri moderna letala stanejo prek milijon novih dinarjev. — Foto: F. Perdan

Leto XXVI, Številka 62

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj, Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, sreda, 15. 8. 1973

Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Sejem — največja kranjska prireditel

Prenekatere prireditve in dogodke, ki potekajo nekaj let zapovrstjo v želji, da bi jim dali še večji pomen, privlačnost in svojevrsten čar, radi poimenujemo za tradicionalne. Tudi za mednarodni Gorenjski sejem v Kranju smo večasih poudarjali to značilnost. Danes po 23 letih takšna reklama za to prireditel ni več potrebna. Sejemski živžav je postal nekaj samoumevnega. Nekaj, brez česar Kranj ne bi bil več to, kar je, in prenekalet danes menijo, da je sejem največja kranjska prireditel v letu.

»Iz skromnih začetkov pred 23 leti je Gorenjski sejem postal velika mednarodna gospodarska razstava, ki jo odlikuje povezanost med obiskovalci in razstavljalci. Ta sejem je eden redkih, ki je namenjen neposrednim potrošnikom, hkrati pa ima tudi velik komercialni pomen. Druga značilnost te prireditve pa je, da je zrastle ob skupnih naporih gospodarstva in mesta Kranja. Gorenjski sejem je tako postal torišče, kjer se srečujejo potrošniki in gospodarstvo, ter tudi širši krog poslovnih ljudi iz Slovenije, Italije in Avstrije.« je na letošnji otvoritvi sejma med drugim rekla predsednik republiške gospodarske zbornice Andrej Verbič.

Poudaril je, da je danes vedno več gospodarskih manifestacij, sejmov in razstav, ki si želijo pridobiti mednarodno ime. Ob takšnih željah in ciljih pa bi morali upoštevati predvsem tradicijo in potrebe in ne bi smeli dovoljevati, da je na ozkem gospodarskem prostoru zdaj poplava različnih »mednarodnih sejmov«. Prav zato bi se morali gospodarstvo in organizatorji razstav čimprej dogovoriti, kateri sejmi so nam resnično potrebni in jih potem časovno uskladiti.

Dvom o tem, ali kranjski sejem, ki je vsako leto v začetku avgusta, lahko nosi takšno mednarodno legitimacijo, je prav gotovo odveč. Od 291 razstavljalcev na letošnjem 23. sejmu jih je kar 81 iz 12 tujih držav.

Sprehodili smo se po sejmu in poskušali ugotoviti, kaj vse lahko obiskovalec vidi ali kupi. Ocena ni ravno lahka. Zakaj? Res da je sejem na dokaj majhnem prostoru (in se po površini nikakor ne da primerjati recimo z jesenskim mednarodnim

zagrebškim velesejmom; in tudi v prihodnje kranjski sejem nima takšnih ambicij), vendar je iz nekdanjih razstav na treh lokacijah že prerasel v prireditel, kjer je domala cel dan potreben za ogled, da se potem človek lahko odloči za nakup. Tega se zavedajo tako razstavljalci kot obiskovalci. Zato ni čudno, da so prve dni na sejmu vsi ugotavljali, da sta letošnji obisk in zanimanje zanj večja kot prejšnja leta, da pa pričakujejo, da se bodo kupčije sklepale in da bo promet močno porasel v zadnjih dneh, ko se bodo številni obiskovalci odločili za nakup.

Rekli smo, da podrobnejša in objektivnejša ocena letošnjega sejma ni enostavna. Po bežnem pregledu bi lahko zapisali, da je na njem moč dobiti vse ali skoraj vse, kar nekdo želi. Zastopane so številne panoge, med katerimi prevladujejo lesna industrija, gospodinjstva oprema, gradbeni material, tekstil, kmetijski stroji itd. Vse to in še marsikaj drugega je razporejeno po celem sejemskem prostoru. Le-ta tokrat meri prek 19 tisoč kvadratnih metrov. Prostor pa že postaja premajhen. To ugotavljajo tudi v upravi sejma.

»Letos smo imeli precejšnje težave, ker nismo mogli ustreči vsem razstavljalcem. Nekateri stalni razstavljalci so namreč želeli razstavni prostor v primerjavi s prejšnjimi leti močno povečati. Prav zato smo ob usklajevanju tovrstnih želja morali nekatere nove razstavljalce odkloniti. Vemo, da sejem postaja premajhen, vendar trenutno še nimamo možnosti za nove investicije,« je povedal direktor Alojz Okorn.

Prvi znaki utesnjenosti sejma (pri čemer je neizkoriščenih površin še dovolj) zato dajejo prireditel do neke mere kramarski pečat; tako v dobrem kot v slabem pomenu besede. Pravzaprav bi za vsak sejem lahko rekli, da ima priokus po kramarji. In prav je tako, saj je kramarja v normalnih mejah tudi ena glavnih sejemskih atrakcij. Nekaj takšnega bi na kranjskem sejmu

lahko ugotovili za razstavljene izdelke v glavni hali in deloma v pomožnih montažnih halah. Vendar je v slednjih že opaziti (zaradi pomanjkanja prostora) večjo neurejenost oziroma nepreglednost. Lepo je letos ločen od razstavljalcev, vendar hkrati povezan s prostorom in prirediteljo tudi zabavišni prostor, kamor najbolj vleče najmlajše obiskovalce. Res pa je, da so reklamni »prijeti« tovrstnih sejemskih ponudnikov precej bučni in včasih kar malce motijo oni drugi, recimo resnejši del sejma.

Manj zgleden, »kramarski pečat« pa bi lahko pritisnili na gostinski del. Morda ne toliko na račun postrežbe in ponudbe, saj se večina tovrstnih ponudnikov trudi, da bi zadovoljila obiskovalce. Posebno velja to za tisti del gostinskega prostora, ki ga ima letališče Brnik. Neurejenost se namreč kaže v opremljenosti. Za to bi bil potreben spet denar, da bi dotrajan inventar obnovili. In še nekaj je značilno za gostinski prostor. Tudi letos na njem ne zasledimo kranjskih gostinskih podjetij. Prav gotovo so vzroki in razlogi za to, vendar je škoda, da jih še ni bilo moč

Nadaljevanje na 4. str.

•Kokra v avgustu•

Obiskovalci sejma

v prodajalni TEKSTIL — Kranj, Prešernova 5

dobite kvalitetne moške srajce LABOD s

Kokra KRAJ

30 — 40% popustom

Obiščite nas — ugodno boste kupili

•Kokra v avgustu•

V glavni sejemski hali ima svoj paviljon tudi veletrgovina Živila Kranj

Tito v Sloveniji

Predsednik republike Josip Broz-Tito je v nedeljo okrog 13. ure prispel z ženo Jovanko na Brdo pri Kranju. Tam so ga pozdravili član sveta federacije Edvard Kardelj z ženo, podpredsednik predsedstva SFRJ Mitja Ribičič, predsednik CK ZKS Franc Popit, generalmajor Avgustin Jukič in predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine Kranj.

Predsednik KP Belgije na Bledu

Med dopustom, ki ga preživlja na Bledu, je predsednik komunistične partije Belgije Louis van Geyt v petek obiskal tovarno Elan v Begunjah. V soboto pa je v spremstvu sekretarja komiteja občinske konference ZK Radovljica Matije Marklja obiskal Pokljuko in si ogledal partizanske spomenike. JR

Naročnik:

Elita KRAJ

Otroška oblačila po znižanih cenah za deklice in dečke od 2. do 14. leta KEKEC v Kranju, Vodopivčeva ulica 7

Prodajalna bo odprta v četrtek, 16. avgusta 1973.

Jubilejna mešanica **BRAVO** netto 100g

ŠPECERIJAZA **BLED**

XXIII. mednarodni GORENJSKI SEJEM

v Kranju od 10. do 20. avgusta

Temelji v Kumrovcu

Z izročitvijo gradbišča, ki so ga urejali mladinci iz vseh krajev naše države in pripadniki JLA, so se že začela gradbena dela za izgradnjo spominskega doma borcev in mladine Jugoslavije v Kumrovcu. Zidavo tega objekta je prevzelo podjetje Tehnika iz Ljubljane, ki je na natečaju ponudilo najugodnejše pogoje.

Dražji pridelki

Po najnovejših podatkih zveznega zavoda za statistiko so se cene pri kmetijskih proizvajalcih povečale v prvih šestih mesecih letos za 27,7 odstotka v primerjavi z enakim lanskim obdobjem. Cene v družbenem sektorju kmetijstva so narasle za 22,3 odstotka, v zasebnem pa za 32,2 odstotka. Višje so cene povrtnin (133,6%), sadja (38,1%), živine (35,1%), mleka in mlečnih izdelkov (14%) itd.

T. Tribušon generalni direktor

Delavski svet združenega podjetja elektrogospodarstva Slovenije je soglasno izvolil za generalnega direktorja podjetja inž. Toneta Tribušona, ki je bil do nedavnega podpredsednik republiškega izvršnega sveta.

Delež Slovenije

Delavski svet elektrogospodarstva Slovenije je sprejel sklep o najetju investicijskega posojila (iz sredstev, zbranih v republiki za gradnjo elektroenergetskih objektov) v znesku 200 milijonov dinarjev. Denar bodo porabili kot udeležbo pri financiranju gradnje termoelektrarne Tuzla. S tem sofinanciranjem bi si Slovenija od 1976. leta naprej zagotovila 6000 obratovalnih ur električne energije na leto.

Pomanjkanje vreč

Zaradi pomanjkanja vreč je kljub polni proizvodnji na trgu premalo cementa. Težave nastajajo, ker proizvajalci 70 odstotkov cementa dostavljajo na trg v vrečah.

Hruškovo leto

Večina zasebnih sadovnjakov v Pomurju je praznih. Vendar bo sadja dovolj zaradi vzorno urejenih nasadov na več sto hektarih, ki so last kmetijskih organizacij. Dobro bodo obrodile jabolane, še bolj pa breskve in hruške. V Pomurju te dni govorijo o hruškovem letu, saj jih je toliko, da jih že dolgo ni bilo.

Veto delavcev

Člani odbora notranje delavske kontrole zeniške železarne in skupnih služb rudarsko-metalurškega kombinata Zenica so dali veto za honorarno delo delavcev te organizacije združenega dela. Za vsako honorarno delo morajo namreč dati soglasje ustreznega samoupravnega telesa.

Nova pitališča

V Sloveniji pripravljajo 12 programov za razvoj posameznih kmetijskih dejavnosti v prihodnjih petih letih, in sicer za prasičerejo, mlečne farme in pitališča goved, govedorejo v kooperaciji, oskrbo z beljakovinskimi krmili, vinogradništvo, sadjarstvo, jagodičje, koruzo, krompir, melioracije in namakanje, pogozdovanje in gradnjo sladkorne tovarne. V programih bodo prikazana potrebna vlaganja v kmetijstvo in možnosti za potrebna sredstva.

Kmetje čakajo

Hrvaške žitno-mlinske organizacije so začele odkupovati tržne preseške pšenice. Od zasebnih proizvajalcev in kmetijskih kombinatov bodo odkupili okrog 40 tisoč vagonov pšenice. Doslej so odkupili za okrog 31 tisoč vagonov od družbenega sektorja. Zasebni proizvajalci se še niso odločili za prodajo, ker odkupovalci ne plačajo takoj, razen tega pa plačujejo 5 do 10 par manj zaradi transportnih stroškov.

V Naklem pripravljajo praznovanje

Zaradi otvoritve nove šole v Naklem in obletnice bitke v Udnem borštu praznovanje letos izjemoma avgusta — Moderna cesta na Cegelnico in v Malo Naklo — Proslava v Strahinju — Številna športna, družabna in kulturna srečanja

Naklo in okoliške vasi Strahinju, Malo Naklo, Cegelnica, Zeje, Pivka, Polica in Okroglo so praznovale vsako leto 26. julija krajevni praznik. Na ta dan leta 1941 je bila namrač na Cegelnici ustanovljena I. kranjska četa.

Letos bo krajevni praznik Naklega in omenjenih okoliških vasi izjemoma od 16. do 26. avgusta! V nedeljo, 26. avgusta, bodo v Naklem odprli novo osnovno šolo, ki se bo imenovala »Osnovna šola I. kranjske čete Naklo« in je bila zgrajena s pomočjo samoprispevka občanov. Ta dan pa se bodo na proslavi v Strahinju spomnili tudi velike bitke II. bataljona kokrškega odreda, ki se je 14. in 15. septembra leta 1942 v Udnem borštu spopadel s številčno močnejšim sovražnikom. Zaradi teh pomembnih dogodkov praznujejo letos prebivalci krajevne skupnosti Naklo svoj praznik mesec kasneje.

Praznovanje se bo začelo v četrtek, 16. avgusta, s spominskimi športnimi tekmovanji v nogometu, rokometu in košarki. Prireditve pripravlja TVD Partizan Naklo in bodo zaključene v soboto, 25. avgusta. Prireditve bodo na nogometnem igrišču v Naklem in na igriščih pri domu kulture.

V petek, 24. avgusta, zvečer ob 19.30 bo na nogometnem igrišču partizanski večer ob tabornem ognju. Organizator, mladinski aktiv Naklo, bo na srečanje povabil vse borce iz kraja in okolice ter predstavnike krajevnih družbenopolitičnih organizacij. Mladi pripravljajo za srečanje tudi kulturni program.

Tudi sobota, 25. avgusta, ne bo nič manj slavnostna. Ob 18. uri bodo odprli novo asfaltirano cesto na Cegelnico in proti Malemu Naklu. Pol drugo uro kasneje pa bo v naklškem domu kulture akademija v počastitev krajevnega praznika. Mladinci in člani kulturnometniškega društva pripravljajo bogat kulturni program.

Najbolj praznična bo nedelja, 26. avgusta. Ob 10. uri dopoldne bodo odprli novo osnovno šolo I. kranjske čete Naklo. Otvoritev bo združena z ogledom novih šolskih prostorov. Ob 13. uri bodo krenili mladinci, borci in predstavniki družbenopolitičnih organizacij na krajsi pohod ob spomenikih in spominskih obeležjih na področju nakelske krajevne skupnosti. Pohod bodo začeli na Okroglem in končali v Strahinju, kjer bo ob 14. uri pri spomeniku padlim v Udnem borštu proslava. Govoril bo borec kokrškega odreda Franc Štefe-Miško, organizatorji pa pripravljajo kulturni program s petjem in recitacijami.

Praznovanje bo zaključeno ob 16. uri popoldne, ko se bo v domu kulture začelo družabno srečanje.

Mladi Kranjčani v La Ciotat

V soboto je iz Kranja odpotovala skupina francoskih mladincev, ki so bili gostje našega mesta. Z njimi pa je odpotovala skupina iz Kranja, ki bo gost mesta La Ciotat. Tako vračajo naši obisk francoski skupini, ki je bila od 24. julija do 11. avgusta pri nas.

Mladi iz francoskega mesta La Ciotat so pripravili za predzadnji dan kulturni večer v dijaškem domu.

Med gostovanjem so si mladi ogledali Kranj in njegovo okolico. Obiskali so več šol in tovarn in imeli pogovore z mladimi. Najbolj pa so bili zadovoljni z ogledom Gorenjske.

Pred odhodom so izrazili željo, da bi čim prej zopet obiskali Slovenijo in okolico, ki jim je bila zelo všeč. Čeprav je bilo malo časa, so videli zelo veliko in doživeli veliko lepega.

Z. Boštjančič

Poletna razprodaja od 11. avgusta do 1. septembra

TRGOVINA Kometter BOROVlje-PRI CERKVI

Jeseniški gasilci so proslavili 80-letnico PGD Jesenice mesto

Za praznik jeseniške občine je prostovoljno gasilsko društvo Jesenice mesto proslavilo 80-letnico. 4. avgusta ob 18. uri so najprej izročili namenu nov gasilski avtomobil — kombi ter motorno brizgalno rossenbauer, nato pa so imeli na Plavžu sektorsko vajo. Namišljeni požar je nastal na žagi SGP Sava. Na vaji so nastopili gasilci z Blejske Dobrave, Planine pod Golico, Jesenice-mesto in člani poklicne gasilske reševalne enote železarne Jesenice. Vaja je pokazala, da so gasilci omenjenih društev in enot dobro izurjeni in da imajo dobra sredstva za gašenje. Sektorsko vajo je uspešno vodil Karel Tramte, namestnik poveljnika občinske gasilske zveze.

Ob 20. uri se je približno 50 članov gasilskega društva Jesenice in povabljenih gostov udeležilo slavnostne seje. Kroniko o delovanju društva je podal Jože Terseglav, višji gasilski častnik in predsednik društva. Nato je k visokemu jubileju čestital predsednik občinske gasilske zveze Valentin Kejžar, ki je izročil

odlikovanja in priznanja gasilske zveze Slovenije. Odličja za 20-letno službovanje so prejeli: Stane Tramte, Anica Bokan, Ivan Lavtižar, Franc Erjavec ml., Dore Zupan, Janez Kelih in Silvo Simole. Za 10-letno službovanje pa sta odlikovanja prejela Karel Tramte in Branko Carman.

K 80-letnici je društvu čestital tudi višji gasilski častnik I. stopnje profesor Branko Božič, ki je ob tej priložnosti izročil gasilskemu društvu Jesenice-mesto gasilsko odlikovanje I. stopnje, Stanetu Tramtetu gasilsko spomenico I. stopnje ter Marjanu Skubicu gasilsko spomenico II. stopnje. Za 43-letno prizadevanje in požrtvovalno delo v tem gasilskem društvu pa je nato Jožetu Terseglavu, ki je že 25 let predsednik društva, izročil najvišje odlikovanje gasilske zveze Jugoslavije gasilsko zvezdo I. stopnje. Za uspešen nastop na republiškem tekmovanju, ki je bilo 3. avgusta v Trzinu, pa je pionirski gasilski enoti izročil posebno diplomu.

B. Blenkuš

ČGP DELO Ljubljana
TOZD časopisi, podružnica Kranj

zaposli s 1. septembrom 1973 v kiosku za prodajo časopisov in tobačnih izdelkov na Bledu

prodajalko
po možnosti s trgovsko kvalifikacijo.

Zaposlitev stalna. Zasluzek dober. Prednost imajo interesentke, ki stanujejo na Bledu. Ponudbe sprejema ČGP Delo, podružnica Kranj, telefon 21-280.

Krajevni praznik pod Krvavcem

Prebivalci krajevne skupnosti Grad pod Krvavcem so minulo nedeljo zaključili s praznovanjem svojega tradicionalnega krajevnega praznika. Letošnja osrednja in zaključna slovesnost je bila v nedeljo dopoldan pri spominskem obeležju na Kriški planini pod domom na Krvavcu. Ob navzočnosti številnih domačinov in gostov Krvavca, predstavnikov sosednjih krajevnih skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij in drugih je imel slavnostni govor predsednik KO ZB NOV Cerklje Janez Por, kulturni program pa so izvedli mladinci in mladinke krajevne skupnosti Grad. Ob tej priložnosti so predstavniki organizacij položili tudi vence in cvetje k spominskemu obeležju.

KOVINOTEHNA
EXPORT IMPORT
blagovnica Fužinar Jesenice
na sejmu v Kranju
radiatorji Gorenje s sejmskim popustom

»AVNOJ 73« V ZNAMENJU ŽULJEV — V nedeljo (5. avgusta) se je vrnila v Slovenijo slovenska mladinska brigada AVNOJ 73, ki je letos že tretjič hodila po poteh slovenskih in hrvaških delegatov na zgodovinsko II. zasedanje AVNOJ v Jajcu leta 1943. Brigada je odšla na pot 21. julija, dan pozneje pa je skupaj z bosansko mladino v Jajcu praznovala slovenski dan ustaje. Nekaj čez 120 mladih iz vse Slovenije je pot vodila potem v Livno, Glamoč, Rogo Drvar in potem čez Liko in Kordun do Kolpe, kjer so nas čez mejno reko prepeljali isti ljudje kot pred tridesetimi leti slovenske delegate. Po počitnicah v Vinici smo šli še prek Crmošnjic v Bazo 20 v Kočevskem Rogu, od tam pa z avtobusi na Kozjansko, na Planino pri Sevnici, kjer mladi iz vse Slovenije v akciji Kozje 73 pomagajo tem zaostalim krajem. Slovenski mladinci katerimi je bila tudi hrvaška mladinska delegacija in vojaki, so obiskali tudi osrednji proslavi dneva ustaje BiH (v Borovcu pri Drvarju) in Hrvaške (v Donjem Lapcu); na obeh proslavah so nastopili tudi s svojim kulturnim programom. — Na sliki: značilen posnetek s počitka na dolgi poti zdraviljenje žuljev. Proti njim na poti skoraj ni bilo imunosti, saj jih prehodili na dan tudi po 38 — 40 kilometrov, z vso opremo seveda. — Foto: Andrej Triler

»Zahvala« zavodu za statistiko

Blejski turistični delavci v teh dneh kljub dobrim podatkom o zasedenosti in turističnem prometu (saj Bled pravkar dosega rekord) postanejo v hipu slabe volje, če beseda steče o republiškem zavodu za statistiko v Ljubljani. Bled kot turistični kraj je namreč vključen pri zavodu za statistiko v obdelavo turističnih podatkov.

Ko so pred kratkim dobili od zavoda statistične informacije o junjski zasedenosti ležišč v posameznih turističnih krajih v Sloveniji, so ugotovili, da so po številu ležišč nenadoma močno na prvem mestu v Sloveniji. Iz poročila je namreč razvidno, da je imel Bled junija 14.123 ležišč, kar je kar za 5292 ležišč več od Portoroža, ki je z 8831 ležišči na drugem mestu. Blejski turistični delavci pravijo, da so takšni podatki nesramna provokacija. Resnica je namreč čisto drugačna. Res je, da vsi po vrsti na Bledu ugotavljajo, da imajo premalo ležišč. Če bi jih imeli vsaj 2000 več, kot jih imajo, bi bili kar zadovoljni. Po podatkih republiškega zavoda za statistiko pa so jih v juniju imeli kar 8763 več kot jih imajo dejansko. V hotelih, gostiščih, počitniških domovih in zasebnih turističnih sobah ima Bled namreč le 3830 ležišč, skupaj z ležišči v kampu pa jih je 5360. To je skoraj 3500 ležišč manj kot jih ima Portorož, ki je zato s svojimi 8831 ležišči močno na prvem mestu v Sloveniji (Bled je namreč drugi!).

To neljubo napako zavoda za statistiko bi na Bledu še nekako sprejeli, če ne bi bili na podlagi teh podatkov tudi vsi drugi izračuni in primerjave nevezdržni. Iz poročila je namreč razvidno, da je bila zasedenost ležišč na Bledu v juniju le 16-odstotna. Tako je Bled glede na zasedenost ležišč po teh podatkih med 45 turističnimi kraji v Sloveniji šele na 39. mestu. To pa je vseeno malo prehuda napaka. Saj Bled, če ni že prvi, je vsekakor med prvimi po številu zasedenosti v Sloveniji.

Zdaj na Bledu razmišljajo, komu in kam naj pošiljajo svoje turistične podatke, da bi bili v skupnem pregledu bolj realno obdelani in hkrati potrjevali njihovo trditev, da jim močno primanjkuje novih turističnih ležišč.

A.

STOLPEC ZA UPOKOJENCE

Ze nekaj časa ne izhaja glasilo Društva upokojencev Slovenije Upokojenec, zato ni čudno, če so upokojenci, ki so ostali brez svojega glasila, občutili nekakšno praznino. Na spodbude od več strani se je naše uredništvo odločilo, da vsakih štirinajst dni nameni del prostora v časopisu samo upokojencem, njihovim problemom, delu in življenju. Na tem mestu bomo objavljali vesti o delu društev upokojencev na Gorenjskem, o izletih, kulturni in športni dejavnosti ter drugem. Vsekakor tudi ne bo manjkalo prispevkov, ki se tičejo problemov, za katere se upokojenci še posebej zanimajo. Tudi za strokovne odgovore na vprašanja upokojencev se bo našlo mesto. Uredništvo vabi k sodelovanju vsa Društva upokojencev in posameznike, da se oglase s prispevki, saj bo le tako nova rubrika zanimiva in življenjska.

Varstveni dodatek

Vprašanje: Kdaj ima upokojenec pravico do varstvenega dodatka?

Odgovor: Varstveni dodatek je posebna pravica upokojenca do denarne pomoči, kadar njegovi dohodki ne dosega vsote, ki je priznana kot življenjski minimum. Pravico do varstvenega dodatka imajo torej upokojenci, kadar njihova odmerjena pokojnina ne dosega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov. Skupščina skupnosti invalidsko pokojninskega zavarovanja SR Slovenije vsako leto posebej določi s posebnim sklepom najnižjo pokojnino. Letos znaša ta 833 din. To pomeni, da je upokojenec z odmerjeno nižjo pokojnino kot je 833 din, upravičen, če nima drugih dohodkov, do varstvenega dodatka.

Varstveni dodatek pa se izplačuje upokojencu, katerega skupni letni dohodek ne presega 5400 din in dohodek zakonskega druga 2700 din. Statut skupnosti invalidsko pokojninskega zavarovanja določa, da ima pravico do varstvenega dodatka upokojenec, katerega njegovi prispevki in davku zavezani dohodki skupaj z dohodki članov gospodinjstva ne presegajo zneska, ki ga določijo skupščina skupnosti invalidskopokojninskega zavarovanja SR Slovenije. Pri tem se upoštevajo osebni dohodek, nadomestilo zaradi začasne zadržanosti z dela, dohodek iz samostojne in kmetijske dejavnosti, obdavčeni dohodek od premoženja in drugi dohodki, od katerih se plačuje davek, dodatki k pokojnini kot je dodatek za borbo in drugo, dalje vsi dohodki iz invalidskega zavarovanja, invalidski dodatek, tudi invalidski dodatek, ki ga prejemajo vojaški invalidi po predpisih o vojaških vojnih invalidih in vojaške invalidnine iz tujine.

V skupni dohodek pa se ne upoštevata pokojnina upokojenca in osebni dohodek upokojenčevega zakonca, če ne presega 2/3 najnižjega mejnega zneska pokojnin, dalje invalidnine za telesno okvaro, dodatek za nego in pomoč, otroški dodatek, vajeiške nagrade, vojaške invalidnine, dodatek za vojaške vojne invalide in razni drugi dodatki. Upokojenec uveljavlja pravico do varstvenega dodatka ob vlaganju zahtevka za odmero pokojnine ali pa kadarkoli pozneje s tem, da izplačilo velja le za 6 mesecev nazaj od dneva vloženega zahtevka.

Na Gorenjskem prejema trenutno varstveni dodatek 1548 upokojencev, med njimi največ družinskih upokojencev.

11 odstotkov za stanovanjsko gradnjo

Na zadnji seji delavskega sveta jeseniške železarnice so med drugim tudi razpravljali in sklepali o predlogu spremembe finančnega plana za leto 1973.

Do novega predloga spremembe finančnega plana je prišlo predvsem zaradi tega, ker so se podražile surovine in proizvodi ter izvoz, obenem pa ne predvidevajo količinskih sprememb v proizvodnji. Zaradi tega se je spremenila delitev vsega dohodka.

Letno amortizacijo osnovnih sredstev bodo zato povečali od 137 milijonov na 150 milijonov, sredstva za investicijsko vzdrževanje bodo povečali za pet milijonov dinarjev, obenem pa bodo v drugem polletju zvišali stanovanjski prispevek od osmih na enajst odstotkov. Tako bodo lahko odkupili stanovanja, ki so jih predvidevali za odkup po svojem stanovanjskem programu.

D. S.

Na oddihu v Crikvenici in Biogradu

Železarji že več let letujejo v dveh svojih počitniških domovih ob morju: v Crikvenici in v Biogradu. V Crikvenici imajo 65, v Biogradu pa 240 ležišč. Počitniška domova so v zadnjih letih lepo preuredili in obnovili, niso pa pozabili tudi na rekreacijske objekte poleg njih: v Crikvenici imajo prostor za otroke in balinišče, v Biogradu pa igrišče za odbojko, balinišče ter objekte za otroke.

Predvidoma vsako leto letuje v teh dveh krajih ob morju okoli 3000 članov delovnega kolektiva skupaj s svojimi najbližjimi sorodniki. Se lani so organizirali v poletnih mesecih devet izmen po dvanajst dni, zaradi velikega zanimanja pa so letos krajšali letovanja na deset dni in tako pridobili še eno izmeno.

Za dopuste v počitniških domovih železarnice vsako leto zelo veliko zanimanja, zato morajo sindikalni odbori po obratih izbirati med prijavljenimi. Prednost imajo vsekakor tisti, ki že več let niso izkoristili dopusta v teh domovih. Le redko se zgodi, da oddajajo prosta ležišča tudi zunanjim gostom, saj v poletni sezoni skorajda ni prostora. Enakovredno in pod enakimi pogoji lahko letujejo v teh domovih tudi upokojenci.

Za en dan, ki ga preživijo železarji v svojem domu, morajo odšteti 38 dinarjev in denar za turistično takso, za letovanje v domu v Biogradu pa 35 din. Razen tega dobe pred dopustom regres v višini 350 din, za otroke nad deset let dodatno še 150 dinarjev in za otroke do desetih let 100 dinarjev. Ob tem pa seveda železarna znatno regresira stroške prehrane in bivanja. Vsako leto letuje v domovih 100 zaposlenih, ki jim železarna omogoči popolnoma brezplačno bivanje.

Odhode organizirajo z avtobusi. Letos so opustili avionske prevoze, ki so jih še lani organizirali do Biograda in nazaj.

D. Sedej

LIP
Lesna
industrija
lip bled Bled

nudi večje količine smrekove žagovine iz tovarne Bohinj. Odprema možna po železnici ali s kamioni. Cena po dogovoru. Informacije po telefonu (064) 76115.

Cenjeni obiskovalci Gorenjskega sejma!

Mercator vam svetuje — kupujte dobro, kupujte poceni, a najceneje boste kupili prav pri Mercatorju. Zato ne pozabite obiskati paviljon Mercatorja v hali C.

Lepa izbira vseh vrst pohištva, strojev za gospodinjstvo, TV aparatov, preprog, posteljnega perila, odev, zavese, katere vam na vašo željo brezplačno zarobimo, za prijetno počutje pa priznava kavo mercator ter alkoholne in brezalkoholne pijače. Nagrade kupcem! Konkurenčne cene, sejemski popust, prodaja na potrošniški kredit do 15.000 din brez porokov ter brezplačna dostava na dom. To so ugodnosti, ki vam jih nudi Mercator v hali C.

Ko pa vas pot zanese v prelepi del Gorenjske, v Trziču, ne pozabite obiskati bogato založene blagovnice Mercatorja v Trziču ter specializiranih prodajal.

V času sejma enaki prodajni pogoji s popusti tudi v blagovnici Mercatorja v Trziču.

Mercator povsod — Mercator tudi v vašem domu, zato na svidenje pri Mercatorju v hali C.

Kokra v avgustu Kokra

5% popust na pohištvo

Sezonsko razprodajo:

- do 50 % znižanje cen moški, ženski in otroški konfekciji,
- do 50 % znižanje cen raznega metrskega blaga in belega platna,
- do 40 % znižanje cen pleteninam,
- do 50 % znižanje cen letnim moškim srajcam,
- do 50 % znižanje cen ženskim torbicam iz usnja in skaja.

Razprodajo kosovnega blaga:

- gradel za žimnice 1 kg 19,80 din
- volnene odeje 1 kg 73,20 din

za manj denarja — več blaga

Kokra v avgustu Kokra

Naložba leta — nova hladna valjarna

Začetek gradnje nove hladne valjarne na Beli že letošnjo jesen — 1,1 milijarde dinarjev za osnovna sredstva in 250 milijonov za obratna sredstva — Prestavitev ceste prvega reda na Beli

Največja naložba letošnjega leta in vseh naslednjih let je v jeseniški občini vsekakor postavitev nove hladne valjarne na Beli, poleg sedanje valjarne. Naložba leta, ki bo zahtevala ogromna finančna sredstva, ki pa je po svojem namenu in pomenu še kako velika pridobitev ne le železarnice, temveč vse naše družbene skupnosti.

žeblice, elektrod, hladno oblikovanih profilov. Da bi povečali proizvodnjo za nadaljnjih 50 do 60 tisoč ton in obenem proizvajali tudi kvalitetnejše izdelke, so se odločili za gradnjo nove hladne valjarne, ki naj bi jo postavili v naslednjih nekaj letih.

Proizvodnjo bi znatno povečali, saj bi z valjarno dobili 70.000 ton hladno valjanih trakov, 30.000 ton dinamo trakov in 50.000 ton nerjavečih trakov letno.

Večja proizvodnja

Do sedaj so v železarni proizvedli 140 tisoč ton hladno predelanih proizvodov letno, in sicer v obliki žice, hladno valjanih trakov, vlečnega, stružnega in brušenega jekla,

Produkti predvsem na jugoslovanski trg

Hladna valjarna bo stala na Koroški Beli in imela 35.000 kva-

Graditelji

Kmetijsko živilski kombinat Kranj
Obrat Komercialni servis

obvešča vse graditelje, da prodajamo v skladišču v Hrastju po nizkih cenah betonsko železo

6 mm	4,70 din
8 mm	4,82 din
10 mm	4,74 din
14 mm	4,30 din

Izkoristite ugoden nakup.

dratnih metrov pokrite površine — raznih hal in prostorov z napravami za luženje, valjanje itd. Železarna Jesenice bo sodelovala skupaj s Skupnostjo za ceste pri ureditvi in prestavitvi glavne ceste na Beli, kjer predvidevajo nov podvoz, most čez Javornik in potok Belo ter regulacijo potoka Javornik.

Produkte bodo namenili v glavnem na jugoslovanski trg, le v manjši meri tudi za izvoz. Predvsem bodo proizvajali za Gorenje Velenje, Kovinoplastiko Lož, Elektrokovino Maribor, Iskro, Rade Končar in druge. Izvoz bo v glavnem namenjen le za plačilo obvez do tujih partnerjev.

Predračun

Hladno valjarno bodo gradili ob financiranju ameriških državnih in zasebnih bank. 40 odstotkov bo krila železarna s svojimi sredstvi in sredstvi Ljubljanske banke, ki bo dala tudi zagotovila za inozemske kredite. Del sredstev pa bodo vložili ameriški partnerji kot sovlaganje. Inozemski ponudniki so dostavili tudi ustrezne ponudbe in tako bodo v najkrajšem času izbrali proizvodno opremo in sklenili pogodbe za nabavo opreme. Tako bodo začeli delati že letošnjo jesen, objekt pa naj bi končali predvidoma v dveh letih, ko bi tudi začeli s poskusno proizvodnjo.

Ves projekt bo zahteval 1,1 milijarde dinarjev za osnovna sredstva ter 250 milijonov za obratna sredstva.

V novi hladni valjarni bo zaposlenih približno 300 proizvajalcev in vzdrževalcev, vendar se s tem število zaposlenih v sami železarni Jesenice ne bo spremenilo, ker bodo izvedli racionalizacije v valjarni in drugih obratih železarnice.

Obenem pa predvidevajo za monterje tudi izgradnjo stolpiča, ki ga bodo kasneje odprodali zaposlenim v občini Jesenice.

D. Sedej

KOVINOTEHNA
EXPORT IMPORT
blagovnica Fužinar Jesenice
na sejmu v Kranju
tu se kupi več in bolje

Sejem — največja kranjska prireditelja

V paviljonu Mercatorja vam brezplačno sešijejo zavese

tor. V hali C, kjer imajo tudi bife, prodajajo pohištvo, tekstil, gospodinske stroje itd. Njihova posebnost sta brezplačno robljenje zavese in enomesečno posojanje barvnih televizorjev na preskušnjo. Slove-nijaavto tokrat predstavlja na sejmu osebni in tovorni program Zastave in vozila Citroen oziroma Cimos. Pravijo, da so z obiskom in nakupom zadovoljni. Poslovodja Kovinotehne Jože Režek nam je zaupal, da je pri njih največje po-praševanje po raznih kotlih za cen-tralno kurjavo. Izbira je velika. Dobro pa gredo v prodajo tudi hladilne skrinje. Tovarna usnja Kamnik po zelo ugodnih pogojih razstavlja in prodaja usnjeno kon-fekcijo in plastično obutev. Slednja je novost, bolj poznana v Kanadi kot v Evropi.

In potem so od znanih razstav-ljavcev na sejmu še Janez Okršlar z bogato izbiro šolskih in ženskih torbic, čevljarstvo Kern z veliko izbiro čevljev, Katarina Markič iz Tržiča z znanimi copati, izdelovalec kmetijskih strojev Franc Kremžar in še številni drugi.

Znana zahodnonemška firma Geha ima letos poleg nalivnih peres tudi veliko izbiro raznobarnih flomastrov za šolarje

Lesnina na sejmu prvič predstavlja praktičen, cenen in moderen fotelj, ki ga je moč preurediti v ležišče

Uslužbenec Murke Lesce Franc Sovinc že 16 let sodeluje na sejmih v Kranju

Končajmo z mislijo da je med-narodni Gorenjski sejem danes največja prireditelja v Kranju. Lani ga je obiskalo 160 tisoč obiskovalcev, letos pa pričakuje-jo, da bo obisk precej večji in temu primeren tudi promet. Da je tudi po obisku že zdavnaj pre-segel gorenjski okvir, pa govori-jo podatki, da je na njem vse več obiskovalcev iz vse Slovenije in iz drugih republik pa tudi iz zamejstva.

A. Zalar
F. Perdan

POZOR ŽREBANJE POZOR ŽREBANJE POZOR ŽREBANJE POZOR

G e h a peresa delajo kariero:

Novo: šolsko pero s prijemno cono

Z novo prijemno cono lahko sedaj šolarji vseh starosti pišejo še lažje in brez napora zelo izboljšano pero; specialno pero L za levičarje in veliko tehničnih Geha- novosti.

G E H A flomaster s patentiranim obli-kovalcem konice

Riše tanko in piše zelo dolgo.

G E H A flomaster za risanje s široko konico

za risalne vaje in risanje.

G e h a flomastri so na voljo v 10 pestrih barvah.

Presenečenje na našem razstav-nem prostoru!
Veliko žrebanje!

Zato izrežite spodnji kupon, vpišite ime, priimek in na-slov, dajte kupon v ku-vertu, ter ga odpošljite do 18. avgusta 1973 na HERMES zastopstvo ino-zemskih firm, Ljubljana, Moše Pijadejeva 27 ali oddajte ria Gorenjskem sejmu v našem paviljonu hala A. Žrebanje bo 20. 8. 1973 ob 16. uri na sejmu.

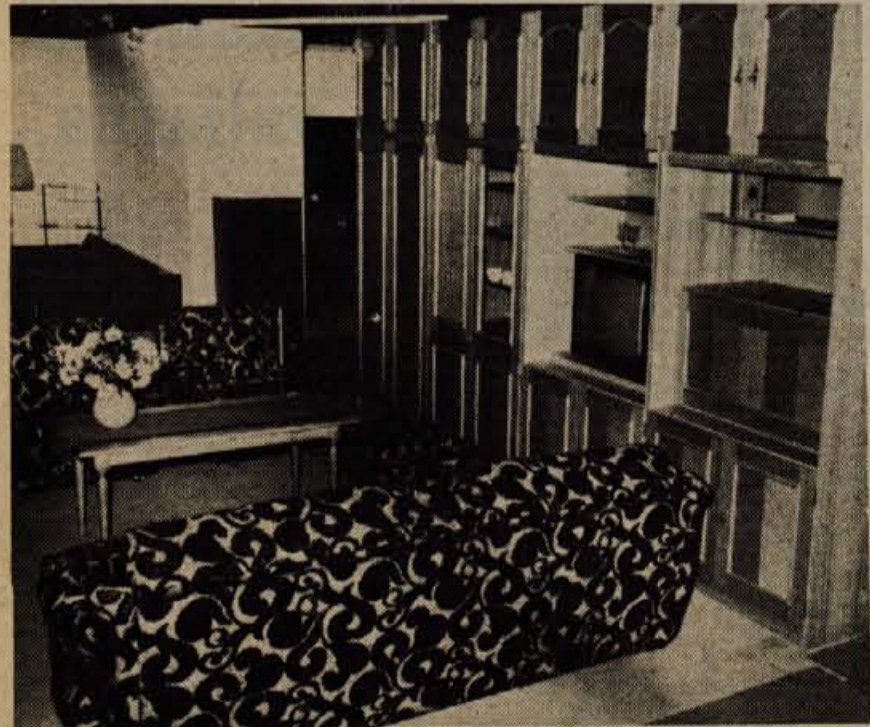
Nagradni kupon

Ime in priimek

za veliko žrebanje na Gorenjskem Naslov

sejmu od 10. do 20. avgusta 1973 na

razstavnem prostoru Hermes

Med razstavljavci pohištva ima največjo izbiro Slovenijales

Nadaljevanje s 1. str.

odpraviti. Sicer pa bi nasploh tu-ristično gostinski del Kranja (in morda deloma tudi Gorenjske) lahko bolje in predvsem v reklamno korist porabil to pri-re-ditev. Od predstavnikov sejma smo izvedeli, da žal za to dejav-nost še vedno ni zanimanja.

In kaj menijo razstavljavci in obiskovalci? Del njihovih mnenj smo že omenili. Razstavljavci, vsi po vrsti, so zadovoljni z obiskom. V nedeljo je na primer obiskalo sejem okrog 20 tisoč obiskovalcev. Nekaj manj jih je bilo v soboto in v po-nedeljek. Pravi naval pa pričakujejo ob koncu tedna.

V paviljonu veletrgovina Živila Kranj v glavni razstavnici hali se prav nič ne pritožujejo. Prostor, kjer se obiskovalci lahko malo osvežijo je vedno poln. Sicer pa Živila tako kot vsako leto tudi tokrat zastopa in

predstavlja izdelke nekaterih znanih proizvajalcev alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Hermes Ljubljana, ki tudi tokrat zastopa zahodnonem-ško firmo Geha iz Hanovra, tudi zdaj vzbuja veliko zanimanje z zna-nimi nalivnimi peresi. Šef enote Dušan Pangos je povedal, da letos firma Geha želi seznaniti potrošnike predvsem s flomastri za šolarje. Izbira le-teh je v njihovem razstav-nem prostoru velika. Ob koncu sejma pa pripravljajo tudi veliko nagradno žrebanje. Lesnina Ljub-ljana, ki letos razstavlja na 300 kvadratnih metrih, ima širok izbor pohištva. Novost pa je cenen in kva-liteten fotelj, ki ga je moč hitro preurediti v ležišče. Ta izdelek je prvič razstavljen in tudi v prodaji na sejmu.

Franc Sovinc na kranjskih sejmih že 16 let sodeluje kot uslužbenec podjetja Murka Lesce. Tako kot vsa leta ima Murka na sejmu veliko izbiro pohištva, gospodinske opre-me, gradbenega materiala itd. Pre-senečenje pa je darilni paket za kupce. Slovenijales sodi na sejmu med največje razstavljavce pohi-štva. Izbira je res velika — za vse žepe. Eden od večjih ponudnikov raznovrstnega blaga je tudi Merca-

Poslovno srečanje Murke

Trgovsko podjetje Murka Lesce vsako leto ob otvoritvi mednarodnega Gorenjskega sejma v Kranju pripravi poslovno srečanje za predstavnike podjetij, katerih izdelke razstavlja in prodajajo na Gorenjskem sejmu. Letošnje takšno srečanje je bilo v petek po otvoritvi sejma na Bledu. Med drugim so Murkine manekenke in manekeni pripravili zanimivo modno revijo, zatem pa je bil piknik. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

4 GLAS

Sreda, 15. avgusta 1973

Knjiga o življenju, vzponih in padcih tisočletne vasi

»Selca nekoč« avtorice Olge Šmidove je svojevrsten, zelo uspeh publicistični poskus zgodovinskega orisa dela krajev vzdolž selške Sore

»Vedno sem se zanimala za življenje Selčanov v starih časih. Prebivala sem zgodovinska dela dr. Andrejke, dr. Blaznika, dr. Kosa in prof. Planine in faro kroniko, pogovarjala sem se s starejšimi Selčani, mnogo sem ohranila v lastnem spominu in končno napisala, kako je bilo v Selcih nekoč.«

Tako v posvetilu k svoji 108 strani obsegajoči knjigi, ki jo je ob 1000-letnici Selc, najstarejše naselbine v Selški dolini, omenjene že v darilni listini škofu Abrahamu Freisingerju, izdalo domače turistično društvo, pojasnjuje njena avtorica, upokojena učiteljica Olga Šmid. Dobre tri mesece nazaj smo v pogovoru s kronistko zvedeli, da pripravlja zgodovino svojega kraja, vendar nam takrat ni hotela zaupati nič natančnejšega. No, zdaj je brošura, opremljena s 34 fotografijami precejšnje dokumentarne vrednosti, prišla na dan. Se preden naredimo bežen sprehod skozi knjigo (kaj več kot »bežen« spriču pomanjkanja prostora itak ne bo mogel biti), naj povemo, da v Sloveniji bržkone ni vasi, ki bi nam lahko postregla z vsaj približno podobnim dokumentom o razvoju gospodarstva, o znanih osebnostih, o velikih domačijah, o spreminjanju socialne strukture prebivalstva, o preteklih katastrofah, o okoliških zanimivostih in o nešteto važnih podrobnostih, kakršne nepoučenemu prišleku edine utegnejo dati pravo sliko določenega, zanj sicer popolnoma tujega okoliša. Šmidova namreč ni zanemarila nobenega podatka. Najosnovnejše je vzela iz študij znanstvenikov, naštetih v uvodu, ostale, ki bi drugače utonili v pozabo (dasi prav oni dajejo knjigi ton, barvo in sočnost, značilno za večino publicistično obravnavanih, z osebno noto prežetih tem), pa je zbrala, prešetala in metodološko uredila sama. Srce in duša besedila so — in glavni »krivec«, da noben odstavek ne učinkuje suhoparno, da ni zgolj prazno nizanje dejstev in števil, temveč izžareva pripovedniško napetost, ki pritegne tudi faktografskemu slogu nenaklonjenega bralca.

Šmidova najprej našteje hube (grunte), zrastle znotraj meja selške županije v obdobju 1291—1584, omejni nekaj županov od srede 16. do konca 18. stoletja, oriše stanovsko sestavo življa, pove, kakšne dajatve so morali kmetje plačevati škofom v Loki, zabeleži prihod bavarskih fužinarjev in doda, da je postalo korenje gozdov poglaviti vir sporov med priseljenci in domačini. Nato osvetli vojaštvo v prejšnjih časih, spregovori o selških in ljudskih umetnikih, o bitki posestnikov z maraslimi vodami grabežljive Selšice, ki v preteklosti ni tekla po današnjem koritu, o zidavi cerkve in pokopališča, o vlogi naprednih duhovnikov (slednji so predstavljali gibalo večine dogajanj v srenji), o razvoju solstva, o kulturnih poskusih Selčanov in o združevanju v društva nasploh, o uglednih rojakih (Filip Trpin, France Krek, dr. Franc Kos, dr. Janez Evangelist Krek, podobar Josip Grošelj, Franc Luznar, Franc Cencič, dr. Anton Megušar, dr. Rudolf Andrejka in Blaž Demšar), o tamkajšnjem jezikovnem narečju, o poplavih, uničujočih požarih in nesrečah ter o nastanku gasilstva. Ne spusti niti potankosti o pomanjkanju v letih I. svetovne vojne, o tem, koga so zaradi simpatij do Srbov zaprli, o nenadnem skoku cen, o mobilizaciji mož in fantov, o pomanjkanju delovne sile, o padlih itd. Zelo zanimiv in originalen je oris zdravstvenih razmer in komunalnih prizadevanj, izseljevanja ljudi ter razcveta obrti, trgovine in gostinstva. Posebna po-

glavja posveti lovstvu, tradicionalnim vaškim običajem (pustni sprejedi, žegni, ohceti, svatovanja ipd.), da bi prikaz sklenila z označbo vmesnih obdobij stisk in lakote, ki so marsikaterega bajtarja spreminila v berača in marsikaterega gruntarja v skopuha in stiskača. Žal potlej konča, kajti, kot pravi, NOB in povojno izgradnjo naj obdelajo drugi. »Žal« smo dejali zato, ker Šmidovih Olg ni veliko. Kljub obilici ohranjenega gradiva v vrstah mladih očitno manjka posameznikov, voljnih in sposobnih sestiti za mizo ter se zagristi v materiale. Bo torej pričujoči knjigi kdaj sledilo nadaljevanje? I. Guzelj

Gostovanje folklorne skupine DPD Veriga v Prekmurju

Na povabilo KUD Beltinci, s katerim so lani člani DPD Verige iz Lesc vzpostavili prijateljske stike, je bila na trodnevem gostovanju v Prekmurju folklorna skupina Verige. Z njimi so odšli na izlet tudi ostali člani DPD Verige. V petek, 10. avgusta, so leščanski plesalci nastopili v hotelu Dijana v Murški Soboti, v soboto, 11. avgusta, v zdravilišču Moravske Toplice in v nedeljo, 12. avgusta, v Beltincih, kjer so sodelovali tudi v veliki povorki narodnih noš skupaj s 11 drugimi folklornimi skupinami iz Slovenije, Hrvaške in Zamejstva. Folklorna skupina DPD Verige se je gostiteljem tokrat prvič predstavila z novim izvirnim blejskim plesom iz starih časov, ki ga še nismo videli na naših odrih. JR

Katalog čebelarškega muzeja v Radovljici

Hkrati z otvoritvijo prenovljenih muzejskih prostorov in dopoljenih zbirk ob 200-letnici smrti svetovno-znanega slovenskega čebelarja Antona Janše (1734—1773) je čebelarški muzej v Radovljici izdal tudi lično opremljen in bogat katalog v 5000 izvodih. Poleg nazornih opisov muzejskih zbirk, čebelarstva, življenja čebel, čebelnjakov, orodja in čebelarškega slovstva pri nas, vsebuje katalog odlične barvne reprodukcije panjskih končnic, črno-bele fotografije nekaterih najzanimivejših eksponatov ter strokovno obrazložitev umetniškega vidika panjskih končnic.

Tekste so pripravili dr. Emilijan Cevc, prof. Stane Mihelič in dr. Anton Polenec. V angleščino, nemščino, francoščino in ruščino pa sta jih prevedla dr. Janko Golias in Narcis Demskij. Fotografije in slikovno gradivo sta izdelala Marjan Pfeifer in Janko Skok, oblikovno pa je katalog uredil Miloš Magolič.

Objavljeno gradivo so prispevali poleg matičnega muzeja v Radovljici še zveza čebelarških društev Slovenije, narodni in etnografski muzej v Ljubljani ter prof. Stane Mihelič in župni urad Komenda. Finančna sredstva za katalog so prispevali poleg kulturne skupnosti Radovljica tudi številne delovne organizacije, tiskala pa ga je tiskarna Ljudske pravice Ljubljana. To izredno lepo in koristno publikacijo, po kateri zelo radi segajo obiskovalci muzeja, prodajajo po 15 din. JR

Tovorni program

ZASTAVA

75%
KREDIT
50%

IZREDNI
POPUSTI

slovenija avto

na Gorenjskem sejmu v Kranju

Tip	Popust (za privatni sektor)	Popust (za delovne organizacije)
1300 TF furgon	6.642,40	4.891,80
1300 TK kombi	7.807,50	5.749,85
620 B	8.111,80	5.974,00
620 PK pod. kabina	9.280,95	6.835,00
620 Cestar	9.481,95	6.983,00
1300 TR kamionet	770,00	
750 TF furgon	648,85	
750 TK kombi	711,75	
OM-40 — 4 t	2.799,45	
OM-35 — 3,5 t	2.660,00	
Z-635	2.892,00	
Z-640	3.043,25	

in možnosti nakupa s 50% - 75% kredita

Za osebne avtomobile, motorna kolesa in dvokolesa znižan prometni davek za 2%

Vljudno se priporočamo za obisk slovenija avto

Pevski zbor na Bledu

Bled je že več let pogrešal svoj pevski zbor in druge kulturne skupine, ki bi obogatile spored domačih kulturnih in turističnih prireditev. Doslej so morali le-te vabiti iz drugih krajev. Zato je že pred meseci izvršni odbor krajevne konference SZDL sklenil znova obuditi kulturno dejavnost.

Najprej so se odločili za ustanovitev pevskega zbora. Dobili so 15 mladih fantov, ki že poldrugi mesec

marljivo vadijo pod vodstvom pevodvodje Staneta Nagliča. Pričakujejo, da bo novi pevski zbor jeseni že pripravljen za javne nastope. Razen tega pa se na Bledu pripravljajo tudi na ustanovitev folklorne skupine, pozneje pa nameravajo poživiti tudi glasbeno dejavnost in ustanoviti orkester. Prihodnji mesec se bo sestel iniciativni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za ustanovitev novega kulturnega društva. JR

Kovaški muzej v Kropi

V Kropi, stari slovenski industrijski naselbini pod Jelovico, ki ima 400 let plavžarske in kovaške tradicije, imajo med drugimi kulturnimi znamenitostimi tudi kovaški muzej. Vzklil je iz korenin najstarejših železarskih področij pod Jelovico. Muzej je tesno povezan s sodobnim življenjem v Kropi, predvsem z dejavnostjo tovarne vijakov Plamen in s podjetjem UKO. Kljub skromno odmerjenemu prostoru nazorno prikazuje našega človeka, slovenskega fužinarja in žebljarja, kovača in rudarja skozi stoletja, njegovo tvornost, samorastništvo...

V muzeju je posebno poudarjena delovna tradicija, ki se je ohranjala iz roda v rod, se tehnično izpopolnjevala, doživljala razne krize, hkrati pa si je pridobila današnji sloves umetne kovaške obrti. Poleg tega, da prikazuje celoten razvoj fužinarstva in kovaštva, na Gorenjskem, je zelo pomemben pri vzgoji novih generacij mladih industrijskih kadrov za tovarno vijakov Plamen. Razen tega pa muzej radi obiščejo tudi številni tuji in domači turisti.

T. Pogačnik

Daruj kri, reši življenje

17. avgusta 1973 od 6. do 15. ure bo v osnovni šoli v Žireh krvodajalska akcija. Vljudno vabimo vse Žirovce, da se v čim večjem številu udeležijo akcije.

Osnovna šola
F. S. FINŽGARJA
Lesce
razpisuje prosto delovno mesto
učitelja
za matematiko in fiziko
P ali PU
Nastop službe 1. septembra 1973.

Izredni sejmski popusti!

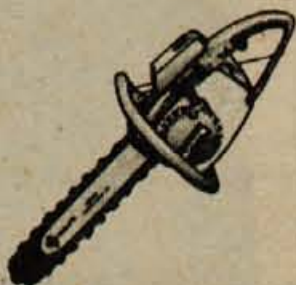
50—70 % popusta
— GRELNE BLAZINE IN ODEJE
— KUHALNIKI, ASPIRATORJI
— SESALCI — VILEDA KRPE

20 % popusta

— KASETNI MAGNETOFONI REXTON
— RADIOAPARATI, TRANZISTORJI

PRALNI STROJI, ŠTEDILNIKI, HLADILNIKI, TV APARATI, MOTORNE ŽAGE, ELEKTRIČNI MOTORJI, MEŠALCI ZA BETON — VSE Z IZREDNIM POPUSTOM.

ELEKTROTEHNA Ljubljana, Titova 51

Cenjeni obiskovalci Gorenjskega sejma! Obiščite paviljon Elektrotehne, kjer boste letos kupovali najceneje.

Možnost nakupa na kredit — brezplačna dostava na dom.

Moj gobarski dan

Ze vse poletje povsod in vedno samo o gobah: teta Jera s podeželja se hvali na vsakem od njenih številnih obiskov, da jih je ob košnji nabrala cel jerbas kar mimogrede in zanje iztržila v nekem blejskem hotelu celih sto starih jurjev; šofer nekega avtobusa, ki dnevno vozi v odmaknjeno hribovsko vas, jih je v času počitka nabral za dve veliki vreči in tako kot teta Jera naravnost po fantastično visoki ceni prodal na ljubljanski tržnici; celo sosedov Frenki, ki gre peš menda le tri korake do avtomobila; je postal unet gobar. Gobe sem, gobe tja, jurčki ob obronkih, lisičke v gozdu, skratka; prava gobja obsednost že vse poletje.

Mene v gozd ni gnala želja po dobičkonosni prodaji, upravičeno lahko trdim, da ravno obratno. Vestem, govoricam in napovedim o gobah sem pravzaprav prisluhnila šele letošnje poletje. Že čisto drobna razlika med jurčki me spravi v dvome, zato je bil moj prvi gobarski izlet pravzaprav le poučna ekskurzija. Ekskurzija, ki se je začela v zgodnjem jutru hladne nedelje. Moj avto se je pridružil desetini drugih, ki so hrumeli v tiho gozda in znatno motili mir gozdnih prebivalcev.

V komaj prebujajočem se jutru je bil torej na Mežaklju tak promet kot menda še nikoli. Posebno na začetku poti so ustavljali avtomobile kar ob cesti in bilo jih je, kako bi rekli toliko kot letos gob. Na vsako gobo sta v tistem koncu zagotovo planila po dva gobarja!

Mene je seveda pot vodila po njihovih stopinjah, trdno upajoč, da tu gobe že morajo biti, če so se že ostali tako zagnali. Gor in dol po hosti, sem ter gor in dol, o jurčkih pa ne duha ne sluha. V brk so se mi smejale strupene mušnice in rumene lisičke, za milimeter velike. Pohojene in zavržene gobe so mi oznanjale, da zares hodim po sledih za mnogimi predhodniki.

Po treh urah iskanja in hoje, po domala neprestanem srečanju z drugimi iskalci tako zelo cenjenih gozdnih sadežev, (ob vsakem srečanju je oko najprej poškililo k mreži v rokah, nato pa nič prijazno na njenega lastnika). Mene je neka vneta starejša gobarka tako prese-nečeno pogledala, da bi kmalu pozabila zapreti usta. Pravzaprav kar upravičeno, saj je bila moja mreža nabit polna — a ne jurčkov, ampak vseh drugih velikih in malih gobic, kati moj sprehod je bil predvsem in najprej spoznavanje in učenje.

Nato me je vleklo prav na vrh Mežaklje, po cesti, ob kateri je bil na vsakih nekaj metrov parkiran avtomobil. Avto je potem na prav nemogočem mestu obstal. Ob cesti je bil strm prepad, drugih znakov tega kraja pa zaradi poznejših dogodkov ne izdam. Gnalo me je v gozd, brez gobarskih pripomočkov in zgolj na ogled. Po strmini navzdol in v dolino, potem, potem, pa neponovljiv pogled! V tisti dolinici je bilo majhnih in velikih ter srednjih jurčkov za pet košar in več!

Moje veselje je bilo nepopisno in prav z nikomer bi si ga ne želela v tistem trenutku in nekaj naslednjih deliti! Z nikomer in prav zares z nikomer na tem svetu! Kar šestkrat sem morala z mrežo ponje in nenehno me je skrbelo, da se ne prikaže kdo izza ovinka. Kdorkoli, vsi so bili v tistem hipu do kraja nezazeleni, tudi šoferji, vozeči mimo. Menda me še nikoli niso noge tako hitro nesle za prvo drevo, ko je izza ovinka začelo ropotati.

Ko je bil ves zadnji sedež prekrit z gobami in tudi zakrit s pregrinjalom (nihče naj bi ob poti niti zaslutil moje velike gobje bere), je avto, ubogi stari fičko, kar odskakoval po cesti proti domu.

D. S.

Križem po Bolgariji in Turčiji

Pod zastavo polmeseca

O Turčiji in Turkih pravzaprav nismo imeli prave predstave kljub temu, da je ta dežela blizu, vsaj relativno, če upoštevamo vzhodne meje Jugoslavije. Vsa naša zgodovina od 14. stoletja naprej je tesno vezana na Turke. Bili so strah in trepet za naše davne prednike.

Zapuščina osmanskega kraljestva je v naših južnih krajih republike, razen kulturnih objektov — mošej, pokopališč in redko ohranjene arhitekture v mestih, dokaj borna. Bolj očiten pečat so pustili v kulturi, gospodarstvu in v splošnem razvoju na teh ozemljih, kjer se še danes, po šestih stoletjih, morajo zaradi nerazvitosti boriti z velikimi težavami, da bi dohiteli raven razvitih delov naše države. Pet stoletij popolne teme pod turškim polmesečem, raja, tlaka, age, janičarji, brkati jezdec s turbani in še Miklova Zala, taborne cerkve in kresovi — vse to se mi je motalo po glavi, ko sem zagledal na visokem stražnem stolpu plapotajočo rdečo zastavo s polmesečem.

Mejni prehod Kapikule je še bolj kompliciran in zastražen kot na mejah vzhodnoevropskih držav. Vojaka v čeladah in z brzostrelkami v parih stražita prehod pri težkih zapornicah. Policisti v temnosivih uniformah pa se obotavljajoče sprehajajo okoli avtomobilov, v glavnem turških zdomcev, ki so hiteli na bajramski praznik iz daljne Nemčije. Njihovi avtomobili so polni za-jetnih paketov in prtljage. Policisti, ki spominjajo na naše gasilce, počasi razkladajo kramo na tla in z nekakimi paličkami bežajo izpod karoserije in druge skrite dele vozila, kjer bi utegnili najti tihotapsko blago — mamila, čaj, orožje ali kaj drugega — kdo ve?

Naš avto so izjemoma pregledali bolj površno in nas napotili v carinsko pritično stavbo. Zdolgočaseni uradnik v civilu nam je udaril žige za opravljeni carinski pregled in v slabi nemščini vprašal za čaj, če ga imamo kaj s seboj. Nato nas je napotil v drugo pritično stavbo nasproti parkirišču, kjer smo v zdomarski gneči morali izpisati celo vrsto rubrik z našimi osebnimi podatki. Šele ko smo se pridrenjali do policista za pultom, ki nam je spet žigošal potni list, smo se lahko zapeljali pred zadnjo zapornico in službujočemu »gasilcu« pokazali vse žige. »Gasilec« nam je skušal s francoščino nekaj dopovedati, vendar ni dolgo tečnaril. Dvignil je zapornico, mi pa smo se oddahnili. Prve vtise v deželi rdečega polmese-ca si dosti drugače niti nismo obetali.

Edirne (Jedrene) — zahodna vrata Turčije

Široka in dobra cesta se v blagih krivinah dviga in spušča po gričevnati pokrajini — brez gozdov in naselij. Rjave pašnike in prašne kolovoze ob cesti poživljajo na gosto postavljene velike reklamne table

Edirne. — Selimova mošeja.

hotelov, bank in potrošnega blaga — po vzoru zahodnih reklamnih prijemov. Mimo nas so z nad stokilometrsko hitrostjo hiteli zdomci z natovorjenimi avtomobili pa tudi avtobusi. Vse je drvelo proti Jedrenam in Carigradu. Čez dva dni se izteka post in začne se praznovanje bajrama — največjega muslimanskega praznika.

Čprav nismo sledili hitrim voznikom, saj nam števec nikoli ni kazal več kot 80 km/h, nas je na odprti cesti pričakal policaj — motociklist in nas ustavil. Imel je belo kapo in usnjen vetrni jopič, ob stegnu pa mu je visela pištola. Videti je bil kot ameriški policist, le da je bil precej bolj zapackan od olja in prahu. Začel nam je nekaj pripovedovati ali pa spraševati, toda kljub najboljši volji se nismo mogli sporazumeti. Ko je to ugotovil, je naveličano zamahnil in nas spustil naprej. Najbrž je poskusil zaračunati globo — kdo ve, zakaj. Ker se nismo ujeli, je odnehal. Sredi dneva smo že zagledali na obzorju Jedrene — oz. Edirne kot se imenuje po turško. Cesta pelje čez več sto metrov dolgi kameniti most na reki Marici, ki je glavna vpadnica v mesto. Ta most, kot še veliko podobnih v Turčiji, je navzlic starosti več kot 500 let, še vedno trden in uporaben za sodoben promet. Ima značilne podporne oboke in je na sredini vzdignjen, po-

dobno kot stari turški mostovi v Bosni in Hercegovini. Zgradili so ga že 1420. leta pod Gaži Mihal pašo.

Srečanje s prvim večjim mestom v Turčiji je bilo seveda na moč zanimivo. V primeri z drugimi evropskimi mesti je Edirne zelo bučno. Po glavni cesti drvijo avtomobili brez reda, hupajo in se preHITEVAJO, da se človeku vzdigujejo lasje pokonci. Ob ozkih pločnikih se gnetejo ljudje ali pa leno posedajo pred številnimi slaščičarnami in majhnimi prodajalnami.

Te slaščičarne in prodajalne so neugledne, z vsem mogočim blagom nabasane kramarije. Tudi restavracije so kot nekakšne slaščičarne. Le da namesto sočnih alv, baklav, ratlukov, turškega meda in vsemogočih lešnikov, kikirikijev in drugih semenk postrežejo z močnatimi jedili, jogurtom, sirom, burekom. Vse te restavracije ob prepolnih pločnikih imajo v širokih oknih razstavljenih v velikih štiroglatih in okroglih posodah tudi druga jedila, pretežno papricane omake, riž, krompir, ribe in zelo veliko fižola. Mesa, razen jagnjetine, ovčjega in kozjega, nismo opazili. Tudi v mesnicah ni drugega mesa. Od vsepovsod smrdi loj, ki pa očitno nikogar ne moti.

Ker je bil post, so bili vsi lokali živili in jedili tako rekoč prazni. Pravoverni muslimani, a teh je največ, jedo šele po sončnem zahodu in še takrat skrajno zadržano in malo. Koran — islamsko sveto pismo, jim brani tudi piti in kaditi v ramazanskem obdobju. Večina moških manifestira privrženost Alahu tudi na javnih mestih z nenehnim nizanjem kroglic molek — rožnega venca, med prsti. S tem »paternoštrom« v rokah se pogovarjajo z znanci, berejo časopise, čepijo, sedijo in se celo vozijo v avtomobilih.

Največ je prodajaln s spominski preprogami, filigranskim in kotlarskim blagom. Tudi sadje je tu zelo lepo in okusno ter razmeroma poceni. Takšnih jabolk, hrušk in grozdja zlepa nismo videli.

S higieno, podobno kot z redno, so Turki kar močno skregani. Najbrž bi naša sanitarna inšpekcija kljub vsej popustljivosti v vsej Edirni komaj kateremu trgovcu ali gostincu dovolila obratovati. Častna izjema je le edini sodobni hotel Sultan v centru mesta, ki ima lepo notranjost in solidno evropsko postrežbo. Strežno osebje, na naše prijeto presenečenje, lepo govori srbohrvatsko. Sicer pa smo domala v vsakem večjem mestu v evropskem delu Turčije lahko našli na ljude, ki govorijo srbohrvaščino. To so pretežno emigranti — Muslimani in Albanci iz Jugoslavije. Čprav smo se izmikali stikov z njimi, nam to ni uspelo. Nenehno so nam bili na petami in nas naravnost prisilili vabiti v svoje lokale ali pa so nam ponujali svoje nasvete in usluge. Nove, ali smo imeli srečo ali pa so ljudje resnično tako nostalgični do svoje nekdanje domovine. S pomembnostjo so se predstavljali kot Jugoslavo in obujali lepe spomine na svoje kraje v Kosmetu, Sandžaku in Bosni.

(Se bo nadaljevalo)

JOŠT ROČ

EXPORT
KOVINOTEHNA
IMPORT
blagovnica Fužinar Jesenice
na sejmu v Kranju
hladilniki Gorenje in ostali gospodinjski stroji

Beate Uhse
Vabimo vas, da nas obiščete na XXIII. mednarodnem gorenjskem sejmu — HALA B
specializirana trgovina za zakonsko higieno in spolnost.

vse od temeljev do strehe
na mednarodnem Gorenjskem sejmu
SLOVENIJALES LJUBLJANA
vam nudi ves gradbeni material, ki ga potrebujete pri gradnji hiše:
BETONSKO ŽELEZO, CEMENT, IZOLACIJSKE MATERI-
ALE, APNO, OPEKO, RAZNO KRITINO IN DRUGO;
OKNA, VRATA, LADIJSKI POD-OPAŽE, PARKET;
KERAMIČNE PLOŠČICE IN SANITARNO KERAMIKO;
PEČI ZA CENTRALNE KURJAVE, RADIATORJE IN CEVI.
Sejemski popust od 2 do 10 %
Informacije dobite po telefonu 24-590.
OBIŠČITE NAS!

Plovdiv. — Hiša Mavridi, v kateri je leta 1883 živel francoski pesnik in politik Lamartine.

(12. zapis)

Na plošči, pritrjeni na zadnjo stran obeliska, pa je tale tekst: Davorinu Jenku skladatelju himen Naprej zastava slave, Bože pravde 1835—1935. Spomenik so torej postavili ob stoletnici skladateljevega rojstva.

DAVORIN JENKO

Rojen je bil Martin (to je bilo pravo skladateljevo ime!) Jenko 10. novembra 1835.

Oče Martinov je bil trden kmet, hkrati pa še vinski trgovec. In odločil se je sina oddati v mestno šolo v Kranj. Vendar pa je fantič že prvi dan iz šole ušel in se vrnil v domače zavetje. A ne v hišo, pač pa na jablano, ker se je bal očetove roke. Na materino dobro besedo se je fantiček le uklonil in šel naslednji dan z njo spet v mesto v šolo. Tu, v Kranju, je Martinek napravil prva dva razreda, druga dva razreda normalke pa je obiskoval v Ljubljani. Gimnazijske študije je Jenko brez težav opravil v Ljubljani in Trstu. V obeh mestih se je naš Dvorjan zanimal tudi za glasbo. V Ljubljani sta mu bila učitelja slavna komponista Gašper Mašek (1794—1873) in Gregor Rihar (1796—1863), v Trstu pa Luigi Ricci (1805—1859) in Francesco Sinico (1810—1865).

Leta 1859 je odšel Martin Jenko na Dunaj, da bi se posvetil pravoznanskemu študiju. Marljivo je študiral, napravil l. 1861 že prvi državni izpit (pravnozgodovinski). Se marljivo je pa je zahajal v opero in h koncertom, ves prevzet od glasbe.

Bil pa je naš Jenko tudi zaveden narodnjak in član dunajskega društva slovenskih akademikov. Ti so ga brž ko so zvedeli za Jenkove glasbene sposobnosti, izvolili za svojega pevovodjo. In tako je bila pot mladega Dvorjana posledje določena: ne pravo, pač pa glasba mu bo

zvesta spremljevalka do smrti (25. novembra 1914). Tudi svoje ime je v slovanskem navdušenju tačas spremenil; ni več hotel biti Martin, pač pa Davorin!

SIMON IN DAVORIN

Dunajsko obdobje Martina Jenka je bilo vsekakor zanj odločilno: od jurista s končnimi sedmimi semestri prava je bila pot do poklicnega glasbenika kaj kratka in niti ne tako boleča.

Martin Jenko se je na Dunaju že koj spočetka (od l. 1859) navzel takega narodoljubja, da se je poslej imenoval le še Davorin. Naključje pa je še hotelo, da sta na Dunaju hkrati študirala pravo oba Jenka — Simon in Martin-Davorin! Še drugo naključje: oba sta bila rojena istega leta! Seveda pa si nista bila prav nič v rodu, saj je Simona rodilo Sorško polje, Davorina pa podgorsko zatišje na robu Cerkljanske ravnine — vsak torej na drugem bregu Save!

Pevski zbor dunajskih slovenskih visokošolcev (po eni verziji mu Davorin Jenko ni bil le pevovodja, pač pa tudi ustanovitelj l. 1859) je prepeval ne le na slovenskih, pač pa tudi na drugih slovanskih slovesnostih, besedah, akademijah in koncertih.

Celo društvenega življenja se je poleg naših rojakov udeleževalo več Hrvatov, Srbov, in Bolgarov.

In tako je Davorin nekoč poprosil Simona — glasbenik pesnika! — naj mu zloži primerno pesem za koračnico, ki bi jo društveniki potem prepevali na izletih pa tudi ob svojih prireditvah. Čez nekaj dni je Davorin res dobil osnutek besedila. Bila je pesem »Naprej, zastava slave«. (Opozorim: Simon Jenko je napisal besedilo »slava« z malo začetnico, Davorin/Jenka uglasbitev pa ima v tekstu zapisano to besedico z veliko začetnico.)

Davorin Jenko v uniformi srbskega kraljevskega kapelnika — imel je čin podpolkovnika (po litografiji iz konca 19. stoletja)

Sinovi in hčere revnih staršev so si iskali kruha kot pastirji, hlapci in deklet pri kmetih. V mnogih primerih so hlapci in deklet po več let ostajali pri istem gospodarju: taki posli, ki so pogosto menjavali gospodarje, niso bili prav v čisljih. Podobno je bilo tudi v gospodari in v gospodinjami — če so pri njih posli vztrajali po več let, so gospodarji veljali za dobre in poštene. Nobenih zakonov in določb ni bilo, ki bi uravnavali razmerje med posli in gospodarji. Pogodbe so sklepali ustno za dobo enega leta. Vse so uravnavale tedanje navade. Delovno leto je trajalo od sv. Jurija do prihodnjega sv. Jurija. Le redko se je dogajalo, da so posli zapuščali gospodarja pred sv. Jurijem, to je bila sramota, sramotno je bilo tudi, če je gospodar odgnal hlapca ali deklo preden se je izteklo delovno leto.

Hlapci in pastirji so bili podložni gospodarju, deklet in pestunje, ki so varovale otroke, pa gospodinji. Hlapci so pred 150 leti dobivali po 15—25 goldinarjev na leto, deklet pa 15—20 goldinarjev. Hlapec je dobil poleg plače tudi sukneno obleko, par čevljev, raševnate hlače, dekla pa še suknjo za obleko, par čevljev in platno za par rjuh. Tista, ki si je izgovorila kožuh, pa je vse leto delala samo za to, denarja ni dobila. Kožuh je domače ovčje kože je bil nekdanj cenjen, kot je danes iz domače plašč. Pestunje so bile šoloobvezne deklice, ki niso bile za težja dela. Izhajale so večidel iz siromašnih in velikih družin. Ko so dopolnile deseto leto, so jih starši pošiljali služiti h kmetom. Plače niso imele, le hrano so dajali tem otrokom. Če so bile gospodinje dobre, so jim kupile tudi obleko in tudi sicer skrbele za dekleta, da se je počutilo kot bi bilo doma, le s to razliko, da ji tu ni bilo treba stradati. No, bilo pa je tudi obratno. Nekatere gospodinje so bile tako grobe, da so se vsi zgražali. Pripovedovali so, da je bila na Dovjem pri neki hiši gospodinja tako hudobna, da nobena pestunja ni mogla obstati pri njej. Pri tej hiši so se pestunje in deklet pogosto menjale. Pastirji so imeli plačo kot hlapci, saj so morali delati ves dan. Le pastirčki, ki so imeli manj kot 14 let, so delali le za hrano in obleko. Pomagali so starejšemu pastirju ali

pomolsti krave, ponekod so deklet krmile tudi živino. Vse to je moralo biti opravljeno do zajtrka, ki so ga ponavadi skuhale gospodinje. Dekle so delale na polju, na rovtih, v gozdu, le »furati«, žagati, sekati drva in orati jim ni bilo treba, pač pa so pri oranju vodile živino in branjale z brano, če je bilo potrebno. Dekle so žele, grabile, mlatile, molzle, predle. Skratka, opravljale so vsa kmečka dela, ki so bila za žensko primerna. Če je imela srečo pri prašičih — za te se gospodinja ni dosti brigala, je dobila kakšnega majhnega prašička, da ga je prodala ali pa dala svojim staršem.

Pripovedovali so, da je bila na Dovjem pri Železniku neka Policova Anca za deklo čez trideset let. Bila je pridna, podjetna, varovala je vse, kakor da bi bilo njeno. Ob letu ni jemala plače, vse je gospodarju pustila. Ko je pa naposled opešala, je ni zadela usoda Hlapca Jerneja, ampak je ostala pri hiši kot član družine in tu tudi umrla. Takih hiš, kjer so se posli dolgo zadržali, je bilo več. Na Dovjem pri Cenku, pri Kočanču, Bržotnu, Železniku, Lengerju, Brohlu in drugih, v Mojstrani pa zlasti pri Španu in pri Vakatu. V nekaterih primerih — teh je bilo bolj malo — so deklam, ki so po več let služile pri hiši, gospodinje napravile balo, ko so se poročile.

No, bili pa so tudi drugačni gospodarji in gospodinje. Stari ljudje so radi pripovedovali zgodbo o Novakovi dekli, zgodila da se je pred tristo leti, prenašala pa se je iz roda v rod. Pravili so, da je Novakica naložila dekli velik, težak jerbas in ji velela, naj ga nese senosekom na rovt v Radovno. Dekla je nejevoljna naložila težak jerbas na glavo in pri odhodu rekla gospodinji: »Kar v tva naj se vderem, če bom kdaj ta jerbas prinesla na rovt sama!« Hodila je počasi in vso pot gledala, kdaj ji bo prišla na pomoč nasproti grabljica z rovta, kakor ji je obljubila gospodinja ob odhodu. Do Stare jame je dekla jerbas prinesla, tam ga je položila na tla in izginila.

Ker deklet z južino le predolgo ni bilo, so kosci z rovta poslali nasproti eno od grabljic. Prišla je do Stare jame in dobila tam jerbas, deklet Neže pa ni bilo

Posli Iz vaške kronike Mihe Anclja, p. d. Tilešovga Mihe iz Mojstrane

pa domačemu sinu, če je bil pri tropu. Dokler so pasli po domačih pašnikih, je moral vsak pastir — razen govedarja — prinesiti zvečer nekaj s seboj, npr. metlo, rušec ali kaj podobnega. Če bi prišel praznih rok, bi veljal za lenuha. To je veljalo za uđinjane pastirje kakor tudi za domače sinove, ki so pasli.

Pastirji in hlapci so pozimi večinoma ležali po hlevih, na pogradih. Če je bilo v hlevu tesno in ni bilo prostora za ležišče, so ležali v hiši na klopi. Poleti so spali na hlevu v senu. Dekle so spale po kamrah ali pa kar na podstrešni, deklet so v primeri z moškimi posli imele posteljo. Jedli so vsi — člani družine in posli pri skupni mizi.

Posli so bili plačani navadno šele ob koncu delovnega leta. O sv. Mihelu in o sv. Boštjanu, ko je bil ples pri Setinu in pri Železniku na Dovjem, so gospodarji stisnili hlapcem kakšen goldinar ali pa so dobili denar na račun letne plače. Nekateri hlapci o sv. Jurju niso imeli kaj več dobiti, ker so že med letom vse porabili. Taki primeri so bili bolj redki. Navada je bila, da so hlapci in deklet dobili ob semanjih dneh od gospodarjev oz. od gospodinji kakšen denar, da so si kaj kupili. Dekle so dobile napitnino — »trinkgeld« od prodanih prašičev. Tako je tudi tisti, ki je oskrboval govedo — navadno je bil to hlapec — dobil ob prodaji vola ali krave od kupca par grošev, pastir pa je dobil »trinkgeld«, kadar so prodali ovce ali jagneta. Ta navada je bila kot nepisano pravilo, tudi gospodarji so na to obveznost opozarjali kupca. Denar so prihranili za »smen« in za gostilno.

Dekle so bile z delom zelo obremenjene. Vselej je morala biti dekla jutraj prva na nogah. Če bi jo morala gospodinja buditi, bi veljala za malomarno in leno. Morala je zakuriti na ognjišču, nakrmiti svinje,

nikjer. Na pomoč je priklicala še drugo grabljico, da sta odnesli jerbas do senosekov. Zvečer so se vrnili z rovta, deklet Neže pa še vedno ni bilo nikjer. Vsi so bili prepričani, da jo je zadela kazen, da se je zares v tla vdrla, kot se je bila zaklela pri odhodu, jerbas pa je ostal na površju. Nihče deklet ni več videl, niti je ni iskal ali spraševal po njej. Vest, da se je Novakova dekla v jamo vdrla, je šla hitro od vasi do vasi, pri tem je seveda vsakdo veroval, da je tako v resnici tudi bilo. Radečani (iz Radovne), ki so hodili tod mimo, so bili vsi prestrašeni, ponoči niso upali hoditi tod. Nekateri so se tudi izmišljali, da tam straši, da dekla hodi nazaj. Ta zgodba se je prenašala iz roda v rod, tako da še danes posamezniki domnevajo, da pri Stari jami straši dekla Neža.

Hlapci so bili na boljšem le-toliko, ker so bili podrejeni gospodarju. Dober gospodar je hlapce tudi skrival in tajil pred biriči, če je bil priden, se je rad potegnil zanj, da ga je obdržal.

Hlapec je delal vsa zunanja dela z gospodarjem pa tudi sam po njegovih napotkih. Krmil je živino, pripravljal drva, kosil travo, pospravljal seno, oral, sejnal, vozil s konjem ali volom. Mnogi hlapci so bili bolj vajeni kmečkega dela kakor kmečki sinovi.

Kmetje, gospodarji, so v mnogih primerih prepuščali dela hlapcem ali pa svojim sinovom, sami pa so šli po drugih opravkih. Tudi taki so bili, da so pohajkovali po gostilnah, kvartali ter vso skrb prepuščali hlapcu, ki je moral skrbeti tudi za najete dninarje. V prepričanju, da imajo vsega dovolj in da jim ni treba več delati, so se veliki kmetje pomehkužili. Mnogo kmetij je prav zavoljo tega prišlo na boben.

(Se bo nadaljevalo)

IVO ZORMAN 35 Draga moja Iza

»Zase.«
»Bi bil moral za soseda?« je posmehljivo vprašal stric Josip.
»Ljudje trpijo pomanjkanje...«
»Tisti, ki jim manjka, ne bo dobil od tega nič,« je rekel stric Josip.
»Kdo pa?«
»Kar stopi po trgovinah... jutri, če hočeš... čez teden dni... prihodnji mesec... kar stopi, in če najdeš samo eno stvar, da bo naprodaj...«
»Niso samo trgovine,« sem se branil.
»Seveda ne. So tudi tovariši, taki, ki jih pišemo z veliko črko.«
»Kaj pa bolnišnice?« sem rekel. »Kaj pa domovi za ostarele?«
»Domovi za ostarele!« se je nasmehnil stric Josip. »Tudi sam sem star, pa mi jutri Munkova nima kaj skuhati. Vse police so mi izpraznili, še omaro v kuhinji, še hleb, ki je bil načet.«
»Seveda je stric Josip pretiraval. Stokati in tožiti je znal... stokati in tožiti znajo vsi trgovci.
Da bi Munkova ne imela kaj skuhati...
Prepričan sem bil, da je v Heisingerjevi hiši še kako skriva-lišče, ki nisem vedel zanj, ki je ostalo nedotaknjeno. Pa bi bil rad izvedel... za vse.
»To mora biti hudo,« sem stricu vrnil ujedljivost.
»Ana pa ga je sočutno pogledala in ga povabila:
»Saj lahko ješ pri nas.«
»Kakor berač?« je zastokal stric Josip.
In Ana pomirljivo:
»Takah beračev je danes več.«
»Tega nisem pričakoval... da se bo tako odločno postavila na sovražno stran... tega ne.
»Ana!« sem jo opomnil.
Stricu Josipu pa je očitno dobro delo. Potrepljal je Ano po roki...
»Zmeraj si bila prijazna...
... potem pa je potegnil sapo skozi nos kakor ihtav otrok.
»Dobro je, da imaš koga... no jutri bo Munkova nemara kaj prinesla s seboj... znosila mi je že precej.«

»Koliko pa so ti odpeljali?« je vprašal oče.
»Vse. Dvoje voz so naložili.«
»Iz kleti?«
»Iz kleti,« je rekel stric Josip. »Kar je bilo zazidano.«
Oplazil me je neprijetno vprašujoč očetov pogled...
Mar ve?
... vendar je bilo sumničenje strica Josipa obrnjeno drugam.
»Sedaj vsaj vem, zakaj so mi jo poslali v hišo,« je rekel.
»Koga?«
»Tisto deklet...«
»Jelko?«
»... ti jo dobro poznaš, kajne?«
»Povedal sem ti...«
»Meni se je predstavila za Terezko... ali nekaj takega. Danes si imena kar prebirate... kakor smo včasih suknje. Ko je bila ponošena, si izbral drugo.«
»Te je ta izdala?« je vprašala Ana.
»Kdo naj me pa?«
Obtožba je bila krivična in me je prizadela...
»Kako veš?« sem rekel.
... toliko poguma pa nisem imel, da bi povedal, da sem bil jaz.
»Zadosti dolgo sem jo gledal... pa poslušal...«
»Ti je rekla kaj žalega?«
»Dober dan, gospod!« je oponašal. »Smejala se je, kakor bi stresala cekine po stopnicah. Ste dobro spali? Boste zgodaj legli, gospod?«
Ob spominu na Jelko je bil stric Josip ogorčen, da mu je jemalo sapo. Ostro jo je potegnil skozi nos in zaničljivo bevsnil:
»Gospod! Sem mislil, da je iz dobre hiše, sedaj bi pa skoraj verjel, da je gospod med vami nekaj takega, kakor bi zmerjal.«
»Kaj si pa mislil?«
»Saj. Tale tvoja Jelka... ta je nemara prepričana, da je z enim opravila. Pa me še ne bo konec od lakote, ne. Kar povej ji, če jo boš še kdaj videl!«
»Je šla?« je vprašala Ana.
»Šla. Toda Heisingerji od lakote še niso umirali... in ne bodo.«
»Toliko da ga ni zmogla ginjenost, a jo je še premagal in dejal:
»Kamor hudič ne more, tja pošlje žensko. Le kdaj je stikala po kletah?«
Bilo je poniglavo, da sem molčal, da nisem rekel drugega kakor:

»Si jo kdaj videl, da bi šla dol?«
»Zmeraj nisem mogel biti na prežj.«
»Bolje, da nisi bil,« je rekla Ana.
»Kajne? Takele kar na kratko opravijo s človekom... tako sem slišal. Koliko pa ji pomeni star buržuj?«
»Zganil je z rokami... tako se pišec ancū zavije vrat... jaz pa sem hotel vedeti:
»Kaj? Kaj si slišal?«
»Ljudje žive v strahu, zato ti ne bodo povedali. Tebi ne. Mi pa marsikaj slišimo.«
»S pogledom je namignil na Ano in na očeta in me tako izločil iz družine... ostal sem na levi... med pogubljenimi.«
»Kaj?« sem ponovil.
»Vso vojno ni bilo tako hudo.«
»Za nekatere res.«
»Gestapovca si poznal po kapi in po obrazu, danes pa ne veš, kdaj se pogovarjaš s prijateljem, in kdaj z vohljačem.«
»Misliš mene?« sem ga izzvaj.
»Stric Josip izzivanja ni sprejel.
»Ti si vendar domač,« je rekel.
In oče:
»Kaj pa je to danes... domač?«
Oče je resnico najbrž poznal, čeprav ni govoril o njej, ne takrat ne kasneje.
»Težko je,« je priznal stric.
Ana je vprašala:
»Kaj boš sedaj?«
»Stric pa je vzdihnil:
»Saj to je.«
In je nazadnje le povedal po kaj je prišel.
»Tudi v trgovini so popisali vso zalogo...« je rekel.
»Zakaj?«
»... pobrali so mi ključe, vrata pa zapečatili.«
»Zakaj?«
»Pravijo, da mi bodo vzeli...«
»Tega ne verjamem,« je rekel oče.
»... da me bodo še zaprli, če ne bo drugače... da za tako tudi streljajo.«
»Nikogar še niso,« sem ga zavrnil.
»Jemali pa so.«

Roman je izdal Zavod Borec. Delo je bilo letos nagradjeno s Kajuhovo nagrado in z nagrado vstaje slovenskega naroda.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

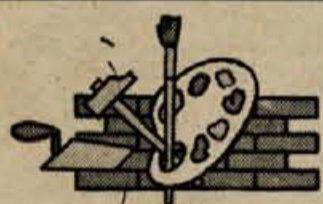
tel. konsignacije 24-871, trgovina 23-485, skladišče 24-372.

Kmetovalci

IZREDNA PRILOŽNOST

Na gorenjskem sejmu v Kranju od 10. do
vključno 20. avgusta lahko kupite na kredit
vse priključke iz našega prodajnega programa

sklepamo kupoprodajne pogodbe za ostali
program kmetijske mehanizacije: Pas-
quali, Tomo Vinkovič, Ursus, Schröck,
Niewohner in druge

OBRTRNO GRADBENO PODJETJE BLED

opravlja vsa dela na nizkih in visokih gradnjah.

Opravlja slikarsko pleskarska dela, polaga zidne tapete in
plastične pode ter iglaste preproge.
Opravlja vsa pečarska in vodoinštalaterska dela.
Prodaja gradbeni material na drobno. Iz lastne gramoznice
dobavlja vse vrste gradbenega materiala in peska.
Izdeluje vse vrste glajenih in brizganih plastičnih ometov
solidno, poceni in z garancijo.
Za vse informacije se obrnite na naslov podjetja na Bledu
Grajska 44, tel. 77-273, 77-231.

KOVINOTEHNA

EXPORT
IMPORT
blagovnica Fužinar Jesenice
Na sejmu v Kranju
kotli za centralno ogrevanje
Buderus, Stadler, Ferrotherm,
Ideal standard, Emo
sejemski popust 3—15 %

Gorenjevaščani vaša kri lahko reši življenja

Pozivamo prebivalce Gorenje
vasi, da se udeležijo krvodajal-
ske akcije, ki bo 16. avgusta
1973 od 6. do 15. ure v osnovni
šoli.

Komisija za kadrovska in socialna vprašanja pri

Almiri — alpski modni industriji
Radovljica

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. analitika
2. glavnega finančnega knjigovodje
3. knjigovodje saldakontista
4. 2 administratorjev

Poleg splošnih pogojev za zaposlitev morajo kandidati
izpolnjevati še:

pod 1.: dokončana vsaj I. stopnja ekonomske fakultete, praksa
na delovnem mestu analitika zaželeno, možen sprejem pri-
pravnika;

pod 2.: dokončana ESS ter 3 leta prakse na delovnem mestu;
pod 3.: dokončana ESS, praksa zaželeno;
pod 4.: dokončana ESS ali administrativna šola.

Nastop dela za vsa delovna mesta možen takoj. Osebnih dohodkov
po pravilniku podjetja. Prijave z dokazili o strokovnosti je treba
poslati na naslov Almiri Radovljica, Jalnova ul. 2.

lip bled

LIP, lesna industrija Bled

tovarna Bled,
svet za urejanje medsebojnih delovnih razmerij

razglašuje
naslednja prosta delovna mesta:

več mizarjev
več priučenih lesnih delavcev
več nekvalificiranih delavcev
za priučitev na delovnem mestu

Za vsa delovna mesta nudimo možnost nadaljnega izobraževa-
nja oziroma napredovanja.

Prijave pošljite na naslov: LIP, lesna industrija Bled, tovarna
Bled, Razgledna cesta.

ŽG-ŽTP Ljubljana
TOZD — Prometna sekcija
Ljubljana
Železniška postaja Kranj

objavlja
prosta delovna mesta:

1. VLAKOVNEGA
ODPRAVNIKA
2. TRANSPORTNEGA
KOMERCIALISTA
3. POTNIŠKEGA
BLAGAJNIKA
4. SKLADIŠČNIKA

Pogoji za sprejem:
pod 1. in 2.: končana srednja
ali njej enaka šola;
pod 3. in 4.: končana osem-
letka
Interesenti naj se zglasijo na
železniški postaji Kranj. Osta-
lo po dogovoru.

Ugoden nakup za vsak žep —
za vsak okus!

Bogato izbiro moške in ženske
obutve po ugodnih sejmskih
cenah s posebnim popustom
vam nudi na Gorenjskem
sejmu v Kranju:
MODNO ČEVLJARSTVO
KERN STANKO
Partizanska 5, Kranj
OBIŠČITE NAS V HALI A
— desno!

POHIŠTVO JE
TRAJNEJŠA DOBRINA
ZATO SE NE
PRENAGLITE Z
NAKUPOM

OGLEJTE SI TUDI
NAŠE PRODAJALNE;
NAŠA VELIKA
IZBIRA IN DOBER
NASVET VAM BOSTA
POMAGALA
K PRAVILNEJŠI
ODLOČITVI

lesnina

V SLOVENIJI:
KRANJ, LJUBLJANA,
CELJE, KOPER,
MARIBOR,
MURSKA SOBOTA,
NOVA GORICA

Obiščite nas tudi na
Gorenjskem sejmu
v Kranju

prodam

Prodaj KRAVO simentalke s te-
ličkom. Trnje 12, Skofja Loka 4626
Prodaj navadno HARMONIKO.
Jenko, Zg. Brnik 85 4721
Prodaj okrog 200 PUNT dolžine
210 do 220 cm. Cena 3,50 din za kos.
Ing. Kovačević, Podlubnik 89, Skof-
ja Loka 4722
Prodaj rabljeno STREŠNO
OPEKO kikinda. Dvorje 35, Cerklje
4723
Prodaj dve leti starega ZREBE-
TA. Zabnica 37 4724
Prodaj 15.000 kosov navadnega
ZIDAKA. Bajželj Valentin, Sp.
Duplje 53 4725
Prodaj 5 novih OKEN 100 x
x 120 + 30 cm. Simenc, Medvo-
de 112 (bloki) 4726

Poceni prodaj OJAČEVALEC
sound 40 W in par CINEL za hie-
hat. Miro Gradišar, Cesta talcev 75,
Kranj, telefon 22-177 4727
Ugodno prodaj štiridelno SPAL-
NICO. Slavka Jerele, Zg. Gorje,
blok 2 4728

Prodaj plemenskega VOLA in
TELICO. Poženik 21, Cerklje 4729
Prodaj KRAVO po izbiri. Zg.
Brnik 73, Cerklje 4730
Ugodno prodaj malo rabljen
STEDILNIK gorenje na trdo gori-
vo. Dvorje 68, Cerklje 4731

Prodaj POHISTVO za spalnico s
posteljnimi vložki. Ivanšek Jože,
Begunjska 8, Kranj 4732
Ugodno prodaj dobro ohranjen
TELEVIZOR Čajevec 522. Kobal
Vili, Pot na Jošta 18, Kranj 4733

Prodaj SLAMOREZNIKO ultra
3 z motorjem ali brez. Poženik 10,
Cerklje 4734
Prodaj večjo količino STREŠNE
OPEKE bobrovec. Jezerska cesta 81,
Kranj 4735

Prodaj težko KRAVO, osem me-
secev brejo. Goriče 6, Golnik 4736
Prodaj OVCO. Podbrezje 11,
Duplje 4737
Prodaj tri roza košate OLEAN-
DRE 1,70 cm. Kranj, Cankarjeva 10
4738

Prodaj dobro ohranjeno KOSIL-
NICO BCS. Kapus Franc, Bled, Za-
goriška 16 4739

vozila

SLOVENIJA PROMET, filiala
Ljubljana, Miklošičeva 20, telefon
323-862 ima na zalogi osebne avto-
mobile: WARTBURG standard po
31.652,00 din, WARTBURG delux
po 33.237,00 din in WARTBURG car-
avan (dobava 30 dni) po 35.582,00
din. Obiščite nas na Gorenjskem sej-
mu, kjer boste deležni 2 % popusta
4651

Prodaj ŠKODO S 100, letnik
1971, prevoženih 37.000 km. Informa-
cije po telefonu 23-144 4654

Prodaj AMI 602. Srednja vas 21,
Senčur 4655

Prodaj FIAT 850 special, letnik
1969, dobro ohranjen. Telefon 21-727
4656

Prodaj ZASTAVO 750, letnik
1961, stroj 1968 za 3500 din. Fideršek
Oto, Zg. Brnik 115, Cerklje (farma)
4740

Prodaj FIAT 750 delux, prevo-
ženih 1000 km. Kranj, Struževo 55 a,
tel. 23-628 4741

Prodaj ZASTAVO 750, letnik
1965. Cemas, Kidričeva 6, Kranj
4742

Prodaj AUDI ali zamenjam za
novejše tipe kombi moris. Informa-
cije na telefon 064 21-012 po 12. uri
4743

Prodaj AVTO ŠKODA 67. Oglej
in informacije vsak dan od 16. do 19.
ure do vključno 18. 8. 1973. Martino-
vič Miloš, Cesta na Rupco 26, Kranj
4744

kupim

Kupim okrog 50 kg težkega PRA-
ŠICA. Jamar Jelica, Gorjuše 5, Boh.
Bistrica 4745

Izdaja CP »Gorenjski tisk«,
Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1.
Stavek: CP »Gorenjski tisk«
Kranj, tisk: Združeno podjetje
Ljudska pravica, Ljubljana,
Kopitarjeva 2. -- Naslov ured-
ništva in uprava lista: Kranj,
Moše Pijadeja 1. -- Tekoči
račun pri SDK v Kranju št.
51500-601-10152 -- Telefoni:
glavni urednik, odgovorni
urednik in uprava 21-190,
uredništvo 21-835, novinarji
21-860, malooglasni in naroč-
niški oddelki 21-194. -- Naroč-
nina: letna 60 din, polletna
30 din, cena za 1 številko
70 par. Mali oglasi: do 10 besed
15 din, vsaka nadaljnja beseda
2 din; naročniki imajo 25 %
popusta. Neplačanih oglasov
ne objavljamo. -- Oproščeno
prometnega davka po pristoj-
nem mnenju 421-1/72.

stanovanja

Belgijska družina želi najeti za ob-
dobje najmanj enega leta SODOB-
NO VILO ali BOLJSO PRIVATNO
HIŠO na območju Kranja do Bleda,
popolnoma opremljeno, z dnevno
sobo, kuhinjo, kopalnico, tremi ali
več spalnimi, centralno kurjavo,
garažo itd. Nudi odlične pogoje za
najem, glede na stanje. Informacije
na naslovu: G. W. BAETENS, Je-
zerska cesta 130 B, Kranj 4528

Mlajša družina z enim otrokom
išče neopremljeno SOBO in KUHI-
NJO na Golniku. Ponudbe poslati
pod »40 do 50.000 din« 4746
Učiteljica išče SOBO v Skofji Lo-
ki. Potočnik, Kres 41, Železniki 4747
Zakonca brez otrok iščeta SOBO
ali GARSONJERO v Kranju. Po-
nudbe poslati pod »redna plačnika«
4748

posesti

V Kranju ali okolici kupim dogra-
jeno ali nedograjeno HIŠO. Plačam
v gotovini, lahko tudi v DM. Naslov
v oglasnem oddelku 4670
Prodaj enostanovanjsko HIŠO z
vrtom. Češnjica 14, Podnart 4671

zaposlitve

Sprejem samostojno FRIZER-
SKO POMOČNICO z nekaj let
prakse in VAJENKO, Frizerski sa-
lon Jana Leva-Eržen, Češnjica 3, Že-
lezniki 4674
Iščem POMOČNICO z nekaj let
prakse v šivanju po meri. Plačam
dobro. Modni salon Kavčič Marija,
Tomšičeva 15, Kranj 4750

izgubljeno

Najdeni MOTOR MOPED se dobi
na Šmarjetni gori 2 4751
V ponedeljek, 13. avgusta, je ušla
iz hleva TELICA. Kdor jo je kaj
videl, naj sporoči Potočniku Andre-
ju, Velesovska 2, Senčur 4752
Ušel je lovski PES terier. Sliši na
ime Doni. Britof 115, Kranj 4753

obvestila

Hitro in solidno POPRAVLJAM
vse vrste ELEKTRIČNIH STE-
DILNIKOV in KUHALNIKOV.
Gregorc Jože, Hraše 26, Smlednik
4755

Ponovno pozivam očividca pro-
metne nesreče v nedeljo popoldne,
med AMI 6 break MB 374-31 in
kombijem, na cesti Brniki-Ljubljana
na križišču MOSTE pri KO-
MENDI, ki je vozil za kombijem, da
v imenu voznike solidarnosti pošlje
svoj naslov na: Pehani - Aljančič,
Kranj, Oldhamska 8 (poleg vodovod-
nega stolpa) 4612

Društvo upokojencev CERKLJE
priredi septembra IZLET NA PRI-
MORSKO. Izleta se udeležijo lahko
tudi tisti, ki niso člani. Zadnji dan
prijave je 31. avgusta pri tajniku
društva upokojencev v Cerkljah
4613

Rejci perutnine!

V valilnici v Naklem lahko do-
bite vsak dan od 6. do 14. ure
2-3 mesece stare jarčke po
ceni 25 din.
Ob sredah poslujemo do
18. ure.

Kmetijska zadruga
Naklo

V globoki žalosti sporočamo, da nas je po hudi bolezni v 65. letu
starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in
stric

Franc Šink
Andrejčkov ata s Suhe pri Kranju

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 16. avgusta, ob 16. uri
izpred hiše žalosti.

Zalujoči: žena Marija, sinovi Jaka, Franci in Jože z družino,
hčerke Mici, Nežka, Ivka in Anica z družinami, brat in sestre

Suha, Milje, Strahinj, Voglje, 14. avgusta 1973

priredive

GOSTILNA BOHINC Milje 15
vas vabi na kegljanje za kozlička v
soboto, 18. avgusta od 15. ure dalje
in nedeljo, 19. avgusta do 22. ure. Po
kegljanju družabni večer. Vabljeni!
4754

Kranj CENTER

15. avgusta premiera franc. barv.
filma VDOVA COUDERC ob 16. in
18. uri, ob 20. uri nastopa ARTI-
STIČNA SKUPINA KELLNER iz
Prage

16. avgusta francoski barvni film
VDOVA COUDERC ob 16. in 18.
uri, ob 20. uri nastopa ARTISTIČ-
NA SKUPINA KELLNER iz Prage
17. avgusta angl. barv. film UPOR
V AVTOBUSU ob 16. in 18. uri, ob
20. uri nastopa ARTISTIČNA
SKUPINA KELLNER iz Prage

Trzič

15. avgusta nemški barvni film
KAKO TO POVEDATI SVOJI
HČERKI? (ni primeren za mladino)
ob 18. in 20. uri

16. avgusta nemški barvni film
KAKO TO POVEDATI SVOJI
HČERKI? (ni primeren za mladino)
ob 18. in 20. uri

17. avgusta francoski barvni film
UMRETI OD LJUBEZNI ob 18. in
20. uri

Kamnik DOM

15. avgusta angleški barvni film
NORMANOVE HIPI PUSTOLOV-
ŠČINE ob 18. in 20. uri

16. avgusta angleški barvni film
NORMANOVE HIPI PUSTOLOV-
ŠČINE ob 18. in 20. uri

17. avgusta japonski barvni film
TOLPA NASILNEŽEV ob 18. in 20.
uri

Škofja Loka SORA

15. avgusta ameriški barvni film
OGNJENI OBRACUN ob 18. in
20. uri

16. avgusta kanadski barvni film
UVAJANJE V LJUBEZEN ob
20. uri

17. avgusta kanadski barvni film
UVAJANJE V LJUBEZEN ob 18.
in 20. uri

Železniki OBZORJE

15. avgusta ameriški barvni film
CHISUM, KRALJ RANČERJEV
ob 20. uri

17. avgusta ameriški barvni film
CHISUM, KRALJ RANČERJEV
ob 20. uri

Radovljica

15. avgusta ameriški barvni film
KO OSEM ZVONOV ZAZVONI ob
20. uri

16. avgusta italijanski barvni film
OPERACIJA KOH-I-NOOR ob
20. uri

Jesenice RADIO

15. avgusta ameriški barvni film
KO OSEM ZVONOV ZAZVONI
17. avgusta ital.-angl. barvni CS
film BRANDON - LOVEC NA
OCENE

Jesenice PLAVŽ

16. avgusta nem. barv. film EVA
17. avgusta amer. barv. film KO
OSEM ZVONOV ZAZVONI

Kranjska gora

15. avgusta italijanski barvni film
SANJE ZLOČINA
16. avgusta ameriški barvni film
KO OSEM ZVONOV ZAZVONI

notranja vrata
vhodna vrata
garažna vrata
obloge
opažne plošče
iso-span

95 let dela in uspehov

Proizvode kupite v vseh
trgovinah z gradbenim
materialom ali v naši
trgovini na Rečici - Bled
Telefon (064) 77-328

LIP, lesna industrija BLED -
Ljubljanska cesta 32
Telefon 77-384
Telex 34 525 YU LIPEX

Obiščite nas na Gorenjskem sejmu

ZASTOPAMO PRIZNANE PROIZVA-
JALCE ŽIVILSKIH ARTIKLOV IN
SVOJE DOBAVITELJE

ŽITO
FRUCTAL-ALKO
PODRAVKA
KOESTLIN
PKB - GROCKA - TIMOK
KOLINSKA
MIRNA
DANA
UPI SARAJEVO
TOBAČNA TOVARNA

ŽIVILA veletrgovina
Kranj

VARTEKS Kranj

specializirana prodajalna konfekcije, Kranj
Prešernova 15, Vam nudi v času mednarod-
nega Gorenjskega sejma veliko izbiro moške,
ženske in otroške modne konfekcije, perila in
trikotaže. Priporočamo se za cenjeni obisk,
solidno boste postreženi, konkurenčne cene!

Zdravniška dežurna
služba
v Poljanski dolini

Od 17. do 24. avgusta od 19. do
6. ure zjutraj bo dežurni
dr. Bernik Karel, tel. 89-598,
do Gorenje vasi, za ostali del
doline, vključno Gorenjo vas,
pa kličite Zdravstveni dom
Škofja Loka, tel. 85-440.

GLAS 9

Sreda, 15. avgusta 1973

Zagotovitev požarne varnosti

Na Jesenicah so izvedli akcijo, v kateri so pregledali stanje požarne varnosti v vseh stanovanjskih hišah Stanovanjskega podjetja Jesenice — Rezultati ne najbolj ugodni

Pri jeseniškem Stanovanjskem podjetju, oddelku za notranje zadeve, inšpekcijskih službah občinske skupščine so pred več meseci ugotovili, da so v stanovanjskih hišah in drugih stanovanjskih in poslovnih prostorih precejšnje pomanjkljivosti, ki bi bili lahko vzroki za nastanek požarov ali drugih nevarnosti. Da bi dejansko ugotovili stanje požarnovarnostnih ukrepov, so se dogovorili, da izvedejo po vseh stanovanjskih hišah, katere upravlja Stanovanjsko podjetje Jesenice, posebno akcijo in temeljite preglede.

K sodelovanju so pritegnili gasilce poklicne gasilske čete železarne, ki so razne napake in pomanjkljivosti glede požarne varnosti lahko takoj sprevideli in obenem tudi dali navodila za morebitno takojšnjo odstranitev le-teh. Sicer pa so nameravali v akciji stanje samo ugotavljati, zbrati rezultate in šele na osnovi teh pozneje tudi ukrepati.

TEKOČA GORIVA V KLETI

V akciji so pregledali 373 stanovanj in stanovanjsko-poslovnih prostorov v občini Jesenice, torej vse tiste stavbe, ki so v stanovanjskem skladu Stanovanjskega podjetja Jesenice.

Ugotovili so, da je bilo v 238 stanovanjskih hišah premalo gasilnih aparatov, bodisi da jih nikoli sploh ni bilo bodisi da so sprva bili in so jih pozneje odstranili. Pregledovali so tudi delovanje tistih aparatov, ki so bili nameščeni, in pri nekaterih ugotovili, da so v slabem stanju ali neuporabni.

Ta pomanjkljivost je nastala iz več vzrokov: hiše upravljajo hišni sveti in le-ti prejemajo določena sredstva za popravila, ki ne zajemajo večjega obsega. Hišni sveti so se zato odločali za razna popravila ki so bila nujna, za nabavo dragih gasilnih aparatov pa je ponavadi zmanjkalo denarja.

Poseben problem vsekakor predstavlja shranjevanje kurilnega olja v kletnih prostorih. V jesenskem času so v kletih večje količine tekočih goriv, ki jih hranijo v sodovih, kar ni v skladu s požarnovarnostnimi predpisi. Ti dovoljujejo le shranjevanje tekočih goriv v posebnih posodah in ne v večjih količinah od 50 litrov. Ponokod pa so našli zelo velike količine in nemudoma zahtevali, da se ta goriva takoj odstranijo.

NEOČIŠČENE DIMNIŠKE NAPRAVE

Med pomanjkljivostmi sodijo tudi strelvodne naprave, ki so bile v večini primerov vzdrževane in pravilno nameščene, v nekaterih primerih pa jih niso pregledovali ali vzdrževali že nekaj let.

Med akcijo so opazili, da je domala v vseh hišah poseben problem vzdrževanje dimnikov in dimniških naprav. Ugotovili so, da dimnikarska služba svojega dela v nekaterih primerih ne opravlja zadovoljivo, saj so bile v več primerih dimniške naprave neočiščene, polne

saj že več let. Številna vratica so pregorela in ne rabijo več namenu in jih bo zato treba čimprej namestiti. Vsekakor bi morala prav dimnikarska služba na take nepravilnosti bolj opozarjati in se za njihovo odpravo bolj zavzemati. Poleg tega pa so sami stanovalci puščali nevarnosti požara navkljub, okoli takih naprav razno navlako kot stare kose pohištva itd.

DOPISI HIŠNIM SVETOM

Ena posebnih ugotovitev v akciji je bilo tudi vprašanje lesenih garaž in garažiranja avtomobilov. Garaž na Jesenicah primanjkuje, stanovalci uporabljajo zasilne lesene garaže. Našteli so 44 takih garaž, v katerih je bilo 65 avtomobilov. V teh garažah shranjujejo razne materiale kot bencin, olje in drugo, ki je v vsakem trenutku lahko vzrok za nastanek požara. Te garaže so tudi v bližini stanovanjskih hiš, vendar komisija v akciji ni mogla ukrepati. Rezultate bodo zato predložili skupščini občine Jesenice.

V nasprotju s požarno varnostjo je tudi shranjevanje motornih koles, ki jih brez izjeme stanovalci puščajo v kolesarnicah, ki so sicer namenjene shranjevanju raznih vozičkov, koles. Hišni sveti tega ne morejo preprečiti, posredovati bodo morali organi s skupščine občine.

Posebna služba pri Stanovanjskem podjetju Jesenice je že ukrepala zato, da bi odstranili vse manjše pomanjkljivosti, tistih, ki se lahko brez večjih finančnih sredstev lahko takoj uredi. Vse tiste pa, ki so vezane na večje stroške, pa bodo reševali postopoma. Poslali so tudi vsem hišnim svetom posebne dopise in jih seznanili s pomanjkljivostmi v njihovi hiši ter zahtevali, da jih odpravijo. Če hišni sveti ne bodo ukrepali, jih bo opozoril tudi oddelek za notranje zadeve s posebno odločbo. Čeprav pri Stanovanjskem podjetju redno izvajajo razne akcije pregledov (pregled vseh dvigal itd.), tako obširne akcije še niso izvedli. Vsekakor je bila izredno pomembna in koristna in vredno bi jo bilo posnemati tudi na drugih področjih.

D. Sedej

Prometne »skrivnice« na Jesenicah

V teh poletnih mesecih, ko je na vseh naših cestah velika avtomobilska gneča, ko se mnogi turisti vračajo z dopusta ali šele odhajajo na Jadran, ne povzročajo zastojev le prometne nesreče, temveč tudi neurejena križišča, predvsem pa pomanjkanje smerokazov in obvestilnih tabel ob cestah.

Verjetno Jesenice niso osamljen primer, takih malomarnosti je najti tudi drugod. Če se turisti vračajo z dopusta skozi Jesenice, so verjetno že bolj previdni, tisti pa, ki prihajajo z mejnih prehodov v Ratečah in v Podkorenu, pa se gredo vsak dan prav prometne »skrivnice« po Jesenicah. V svojo veliko nejevoljo in na jezo vseh domačih uporabnikov cest.

Pisali smo že o nujnih smerokazih pri bencinski črpalki na Plavžu in na Javorniku, a žal do sedaj brez vsakega uspeha. Turisti še vedno zavijajo na desno in se jezni vračajo nazaj na cesto prvega reda. Nekateri zavijajo z glavne ceste tudi pri gimnaziji in na Koroški Beli, kjer se z glavne ceste odcepi lepa in široka cesta. Tudi tisti, ki peljejo proti Plavžu, ponavadi prepozno ali sploh ne opazijo majhne tablice Avstrija — Italija v glavnem semaforiziranem križišču in tako zadnji hip zavijejo na levi pas ali se odpeljejo dalje v podvoz.

Poseben problem jim predstavlja tudi oranžna utripajoča luč v križišču z dopolnilno zeleno puščico. Pred njo redno zavirajo, domači lastniki avtomobilov zadaj v koloni pa neusmiljeno hupajo za njimi.

Že tako ali tako je v teh poletnih mesecih treba čakati nekaj minut, da pripelješ s stranske na glavno cesto, že tako ali tako je vedno treba voziti v koloni, že tako ali tako je podnevi in ponoči reka vozil skozi mesto. Razen tega je od Belce do Potok treba peljati skozi dva kilometra dolg obvoz in po trasi ceste na Beli, ki je v gradnji! In da se je ob tem treba iti še skrivnice skozi Jesenice, najbrž presega meje navajene potrepljivosti.

D. Sedej

Gorski nesreči

V nedeljo, 12. avgusta, so s helikopterjem prepeljali v dolino poljska alpinista Tadeusa Kaszubskega in Jaceka Szezepanskega iz Varšave. Alpinista sta plezala v severni steni Travnika, vendar sta izgubila smer in obtičala v skalah. Njune klice na pomoč so neki poljski turisti slišali šele naslednjega dne zjutraj. Na pomoč so jima priskočili gorski reševalci iz Kranjske gore, Rateč, Mojstrane in Jesenic. Premražena in oslabela alpinista so s helikopterjem prepeljali v Tamar.

Gorski reševalci z Jesenic so v nedeljo, 12. avgusta, popoldne spravili v dolino Marijo Mraz, (roj. 1940) iz Celja. Poškodoval jo je sproženi kamen. Nesreča se je pripetila na poti čez Prag v dolini Vrat.

10 GLAS
Sreda, 15. avgusta 1973

nesreče

Nezgod pri zavijanju

V soboto, 11. avgusta, dopoldne se je na Kidričevi cesti v Škofji Loki pripetila prometna nezgoda. Voznik mopeda Martin Bukovec (roj. 1910) s Suhe je peljal po Kidričevi cesti proti železniški postaji. V bližini hiše št. 43 je mopedista prehitel avtobus, voznik Alojz First (roj. 1936) iz Žirov. Vtem pa je mopedist nenadoma zavil v levo pred avtobus, ki ga je zadel v ramo. Pri padcu se je voznik Bukovec hudo ranil in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Nezgod pešca

V soboto, 11. avgusta, ob 12.30 se je v Zg. Dupljah pri hiši št. 21, pripetila prometna nezgoda. Marija Auersperg (roj. 1897) iz Zg. Dupelj je prečkala cesto, pri tem pa jo je zadel avtomobil, ki ga je iz tržiške smeri vozila Jožefa Berginc (roj. 1927) iz Škofje Loke. Huje ranjeno Auerspergovo so prepeljali v bolnišnico.

Kriva je bila muha

Zaradi odganjanja muhe, ki je zašla v avtomobil, se je v soboto, 11. avgusta, popoldne pripetila prometna nezgoda z večjo materialno škodo na cesti prvega reda v Logu pri Kranjski gori. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Edgar Julius Rausmaier (roj. 1950) je med vožnjo po ravnem delu ceste odganjal iz vozila muho, pri tem pa je zavozil v jarek in po 45 metrih trčil v drevo. V nesreči sta bila voznik in sopotnica lažje ranjena in se zdravita v jeseniški bolnišnici, škode na avtomobilu pa je za 20.000 din.

Neosvetljena vprega

V soboto, 11. avgusta, ob 20. uri je voznica konjske vprege Marija Križaj (roj. 1932) iz Godešiča peljala voz naložen s travo od Trate proti Godešiču. Ker voz ni bil po predpisih osvetljen, je vanj trčil osebni avtomobil, ki ga je vozil Živko Bernot (roj. 1914) iz Ljubljane. Pri trčenju je voznica Križajeva padla z voza in se ranila. Škode je za okoli 4000 din.

Neprimerna hitrost

Na cesti prvega reda pred hotelom Pošta na Jesenicah se je v soboto, 11. avgusta, ob 22.25 pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Drago Demšar (roj. 1952) z Žirovnice je zaradi neprimerne hitrosti glede na vremenske prilike spregledal Marijo Šifer (roj. 1954) in Marijo Šifer (roj. 1927) z Jesenic, ki sta hodili po levi strani ceste in potiskali pred seboj voziček s štiri mesece starim otrokom. Pri trčenju je bila 19-letna Marija Šifer hudo ranjena, njena mati pa lažje. Lažje je bil ranjen tudi otrok. Vozniku so odvzeli kri za preiskavo, ker je alkoskop pozelenel.

Zapeljal s ceste

V nedeljo, 12. avgusta, ob 22.20 je na cesti prvega reda v Podkorenu v blagem desnem ovinku zapeljal v desno s ceste voznik mopeda Janez Benet (roj. 1956) iz Rateč. Pri tem je zadel steber lesene ograje in padel. Ranjenega so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

EXPORT
KOVINOTEHNA
IMPORT

blagovnica Fužinar Jesenice
na sejmu v Kranju
izredna prodaja konzervatorjev
LTH Škofja Loka

Sporočamo žalostno vest, da je v 73. letu umrla mama, stara mama, sestra in teta

Marija Žargaj

iz Grada 41

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 16. avgusta 1973, ob 16.30 iz Grada na pokopališče v Cerklje.

Zalujoči: sinovi Andrej, Janez in Franc z družinami in drugo sorodstvo

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, starega očeta in strica

Ivana Ulage

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so v najtežjih trenutkih sočustvovali z mano, mi izrekli sožalje, darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti. Pristrčna hvala dr. Kuharju za zdravljenje, družinama Muršec in Turk za nesebično pomoč, tov. Slavku Knafliju za poslovilne besede ob odprtem grobu, gasilec iz Brezij za spremstvo ter g. Konstantinu za pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoča žena Mija in drugo sorodstvo

Črničev, Duisburg, 13. avgusta 1973

Zahvala

Ob izgubi naše drage sestre

Ane Ušlakar

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, botrom, sosedom in znancem za tolažilne besede, vso pomoč v težkih dneh in za tako veliko udeležbo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. kaplanu za tolažilne besede. Še enkrat vsem za vse iskrena hvala.

Zalujoči domači

Predoslje, 9. avgusta 1973

Zahvala

Ob boleči in prerani izgubi naše zlate mame, žene, sestre, tete in sestrične

Pavle Vreček, roj. Prosen

Žušmove mame

se iskreno zahvaljujemo tako dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih tesno stali ob strani, sočustvovali z nami, izrazili sožalje in jo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence, šopke, cvetje, denarno pomoč, Onkološkemu inštitutu iz Ljubljane, dr. Stenšakovi iz Senčurja za požrtvovalnost. Enako se zahvaljujemo pevcem iz Senčurja in č. g. župniku iz Senčurja. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: mož Primož, hčerka Marija, sin Janez, brat Lojze ter sestri Micka in Anica z družinami in drugo sorodstvo

Senčur, 13. avgusta 1973

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi naše dobre žene, mame, stare mame in tašče

Marije Uršič

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in ostalim, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Pristrčna hvala vsem, ki ste počastili njen spomin z venci in cvetjem in nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se dr. Bračko Mariji in Čukovi mami za vso pomoč med njeno dolgotrajno boleznijo, pevskemu zboru »IVAN CANKAR« za lepo petje in gospodu župniku za opravljeni pogrebni obred.

Zalujoči domači in drugo sorodstvo

Sv. Duh, 9. avgusta 1973

Jutri Duplje: Šoštanj

Jutri (četrtek) ob 17.30 bo na igrišču TVD Partizan v Dupljah zanimiva prijateljska rokometna tekma med conskim ligašem Dupljami in ekipo Šoštanja, ki je novi član druge zvezne rokometne lige. Ekipe Šoštanja je na pripravah v Križah.

J. Kuhar

Na Gorenjskem sejmu v Kranju vam nudi bogato izbiro moških, ženskih in otroških copat ter ortopedskih copat po ugodnih cenah.

Priporoča se
MARKIČ KATARINA
Bečanova 3, Tržič

Felc spet v moštvu Jesenic

Pogovor s predsednikom strokovne komisije pri HK Jesenice Janezom Kopriva o pripravah jeseniških hokejistov na novo sezono

Letos na Jesenicah praznujejo 25-letnico hokejskega društva. Lep jubilej, še posebno, ker so jeseniški hokejisti kar šestnajstič osvojili najvišji državni naslov in obenem prihajali z zadovoljivimi rezultati tudi s tekem iz tujine. Večina jeseniških hokejistov, članov hokejskega kluba Jesenice, je več let sestavljala tudi našo državno reprezentanco.

Predsednik strokovne komisije pri HK Jesenice Janez Kopriva je odgovarjal na naša vprašanja o pripravah jeseniških hokejistov na naslednjo sezono.

»Kako so potekale dosedanje priprave jeseniških hokejistov in kakšen je koledar tekem naslednje sezone?«

»Hokejisti so se udeleževali letnih treningov, pred nedavnim pa so se vrnili z 10-dnevnih priprav v Sovjetski zvezi, kjer so odigrali nekaj prijateljskih tekem s sovjetskimi hokejskimi moštvi. Avgusta bodo odpotovali tudi v Nemčijo in v Italijo, kjer bodo imeli treninge in nekaj prijateljskih srečanj. Če nam bo uspelo, bodo igrali tudi nekaj tekem za alpski pokal, kajti koledar letošnjih srečanj je zelo obširen. Čaka jih zaostala tekma z Augsburgom (predvidoma 12. do 15. septembra), tekma za prvo kolo evropskega

V spomin na Staneta Perca

Pod pokroviteljstvom krajevne organizacije ZZZ NOV Radovljica je bil v okviru občinskega praznika v nedeljo, 12. avgusta, v Lescah vsakoletni nogometni turnir za memorial Staneta Perca. Sodelovale so nogometne ekipe iz Kranja, Škofje Loke, Borovljic in iz Lesca.

Pred pričetkom turnirja je bila krajša slovesnost, na kateri je predstavnik pokrovitelja spregovoril o liku Staneta Perca, ki je bil prvi pobudnik vsakoletnih nogometnih turnirjev. Ob lepi športni igri in ob udeležbi številnih gledalcev je zmagala ekipa NK Triglav iz Kranja, ki je dobila pokal Staneta Perca. Drugi so bili člani NK LTH Škofja Loka, tretji NK Lesce in četrti gostje iz Koroške — NK Borovlje.

Stane Perc je bil rojen 1916. leta v obrtniški družini v Radovljici. Njegov oče je bil znan naprednjak, kar je vplivalo tudi na sina Staneta, ki je že v zgodnji mladosti našel pot med somišljenike komunistične partije.

Bil je član Sokola, kjer se je izkazal kot odlični telovadec, atlet in vr-

hunski nogometaš. Nogomet je bil njegova največja strast.

V predvojni Jugoslaviji je med svojimi vrstniki širil napredne ideje in izkoristil vsako priložnost za spodbujanje nacionalne zavesti. Po okupaciji se je takoj na začetku oborožene vstaje vključil v osvobodilno gibanje. Njegove starše so med prvimi izselili v Srbijo. Decembra 1941 so ga italijanski fašisti aretirali. Bil je zaprt v Koprju, od koder se je vrnil novembra 1942 in postal član ilegalnega mestnega odbora OF v Radovljici. Da se je izognil ponovni aretaciji je aprila 1943 odšel v partizane. Bil je borec Prešernove brigade in se boril kasneje v brigadi VDV. Proti koncu vojne je bil najprej načelnik OZNE za področje Slovenjega Gradca.

Kmalu po osvoboditvi se je vrnil v Radovljico in sodeloval pri obnovi kraja. Bil je izvoljen za predsednika občine. Dal je pobudo za asfaltiranje ceste Lesce—Radovljica, za izgradnjo radovljiške kino dvorane, družinskih domov v Lancovem in v Mošnjah. Posebno skrb je posvečal telesni kulturi in nogometu. Umrl je 1955. leta star 39 let. JR

Popoln uspeh Elana

V soboto in nedeljo je bilo v Zbiljah III. odprto republiško prvenstvo v smučanju na vodi. Nastopilo je 40 tekmovalcev in tekmovalk iz petih klubov, ki so se pomerili v slalomu, likih in skokih. Zanimivo tekmovalce si je ogledalo nad 3000 gledalcev.

Na prvenstvu so sodelovali tudi tekmovalci in tekmovalke Elana iz Begunj, ki so pobrali večino prvih mest. Pri veteranih je Janez Valant osvojil naslov prvaka v vseh treh disciplinah in v kombinaciji, pri mladinkah je enak uspeh dosegla Petra Zupan ter pri pionirjih Uroš Bogataj, vtem ko je mlajši pionir Jani Valant osvojil prvo mesto v kombinaciji.

V moškem slalomu je Fric Detiček kljub poškodbi vozil izredno in osvojil naslov prvaka pred klubskim kolegom Potočnikom. V likih je bil najboljši Primož Finžgar pred Potočnikom. V najzanimivejši disciplini — skokih je Primož Finžgar popravil svoj državni rekord na 35,50 metra ter premočno osvojil naslov prvaka pred Dežmanom. Finžgar je bil tudi najboljši v kombinaciji.

Tekmovalci Elana so dobro pripravljani ter lahko pričakujemo visoke uvrstitve tudi na državnem prvenstvu, ki bo konec meseca v Zagrebu. - fr

D. Sedej

EXPORT
KOVINOTEHNA
IMPORT
blagovnica Fužinar Jesenice
na sejmu v Kranju
trajnožarni štedilniki küppersbusch
po izredni sejemski ceni

Naš komentar

Boren izkupiček Triglavanov

Dalmatinska in črnogorska turneja kranjskih vaterpolistov je za nami. Izkupiček je boren, saj so Triglavani osvojili le tri točke. Čeprav so bili pred turnejo optimistično razpoloženi, saj so računali da jim šest točk ne more uiti, pa je račun pokazal drugače.

Že prva tekma v Zadru je pokazala, da v moštvu nekaj »skriplice«. Po odličnem začetku v prvih minutah srečanja so v nadaljevanju popustili in na koncu so se morali krepko potruditi za točko. Po svoje pa jim je krojil pravico neobjektivni sodnik Casar (Split). Le-ta je namreč že v drugi četrtini izključil s pravico zamenjave Mohoriča. Toda kljub temu bi morali osvojiti obe točki, saj moštvo, ki vodi s tremi goli razlike, ne sme dopustiti, da jim slab sodnik in slabi vaterpolisti Jedinstva odvzamejo točko. Tekma proti Solarisu nam bo dolgo ostala v spominu. Triglavani so šli v vodo v prepričanju, da proti Solarisu in rekordnemu obisku gledalcev, nimajo kaj iskati. Borili so se srčno, toda sodnik Jović (Split) in kaznovani Mohorič, ki je v tem srečanju počival, sta opravila svoje. Več kot častnemu porazu se niso mogli izogniti. Srečanje v Djenoviču proti domači Rivieri je pokazalo, da Kranjčane še niso potrle izgubljene točke iz prvih tekem. V vodo so šli v prepričanju, da bodo na pragu prve zmage. Od prve do zadnje minute so se borili kot v domačem bazenu, toda zapustila jih je športna sreča, saj so imeli nekaj odličnih prilik za gol, ki pa so žal ostale neizkoriščene, pa tudi razigrani domačini so bili enakovredni gostom. V eni izmed najslabših iger, ki so jih Kranjčani odigrali na turneji, je bil kotorski Borac, ki se bori za obstanek v ligi, srečen z osvojenjo točko. V igri Triglavanov ni bilo več tiste »zagnanosti« in volje, da bi strli odpor Borca. Tako kot v Šibeniku pa so tudi v Bijeli gledalci doživeli svoj dan. V spominu jim je bil poraz, saj je Mladost v Kranju izgubila z visokim rezultatom. Tekma je bila na višini prvotigaških srečanj, auditorij rekordno obiskan, obe moštvi pa do konca borbeni. Svojo nalogo je odigral tudi sodnik Lubarda (Kotor), ki je vaterpolistom gorenjske metropole »ukradel« točk, če ne tudi zmago. Pripomniti pa je treba, da je v tem srečanju oboleli Kodek igral le eno četrtino in da so tudi ostali igralci tarnali zaradi prebavnih motenj.

In kaj lahko še zapišemo o igri Kranjčanov po petih srečanjih. Predvsem to, da so v nekaterih srečanjih zatajili starejši igralci in da tudi strokovni napotki vodstva niso bili najboljši. Od fantov so povsaj verjetnosti zahtevali preveč pa tudi dolga turneja sta zapustili pri igralcih določeni odpor. Že pred prvenstvom je bilo jasno, da žreb za Kranjčane ni bil najbolj posrečen, saj osem kol in visoke zmage v domačem bazenu ni pravi odraz njihove moči. Žal pa so pozabili tudi na zdravniško pomoč, saj bi jim zdravnik prišel kako prav. Najboljše može so Triglavani na vseh petih tekмах imeli v Mohoriču, Kodeku, Švarcu in Zmagu Malavašiču, medtem ko so ostali igrali pod povprečjem.

Do konca prvenstva je še pet kol. Pri tem imajo Triglavani najlažje delo, medtem ko Solarisa čaka še črnogorska primorska turneja, Mladost pa srečanja v Vojvodini. Kljub slabi bori točk Kranjčanov pa še ni vse izgubljeno. Če bo tekmovalje potekalo po normalnih tirih, lahko pričakujemo, da se bodo za prvo mesto v tretjem srečanju v nevtralnem bazenu še enkrat pomerili vsi trije tekmeči za vstop v družbo najboljših vaterpolskih moštev. D. Humer

II. zvezna vaterpolska liga

RIVIERA : TRIGLAV 2:2

Djenoviči, letni bazen, II. ZVL
Riviera : Triglav 2:2 (2:1, 0:0, 0:1, 0:0), gledalcev 600, sodnik: Šotra (Beograd).

Strelci: 1:0 Gojković, 1:1 Kodek, 2:1 B. Ivović, 2:2 Kodek (iz Gojković).

Triglav: Rebolj, Z. Malavašič, Kodek, Mohorič, Nadižar, Švarc, T. Balderman, M. Malavašič, Velikanje, B. Balderman, Vidic.

BORAC : TRIGLAV 3:3

Kotor, letni bazen Primorca, II. ZVL Borac : Triglav 3:3 (0:0, 1:1, 2:1, 0:1), gledalcev 400, sodnik: Jović (Split).

Strelci: 0:1 Švarc (iz. Palma), 1:1 Nikolič (iz. Švarc), 2:1 Nikolič, 2:2 Mohorič (4-m), 3:2 Kovačević (iz. Kodek), 3:3 Kodek (iz. Krašovec).

Triglav: Rebolj, Z. Malavašič, Kodek, Mohorič, Nadižar, Švarc T. Balderman, M. Malavašič, Sveglj, B. Balderman, Vidic.

MLADOST : TRIGLAV 5:4

Bijela, letni bazen, II. ZVL Mladost : Triglav 5:4 (2:2, 1:0, 2:1, 0:1), gledalcev 1200, sodnik: Lubarda (Kotor).

Strelci: 1:0 V. Ilič, 1:1 Nadižar, 2:1 Cicović (iz. Z. Malavašič), 2:2 Kodek (iz. S. Zloković), 3:2 Vuković (iz. Mohorič), 3:3 Z. Malavašič (iz. Stanišić), 4:3 Cicović (4-m), 5:3 Cicović (iz. Sveglj), 5:4 M. Malavašič (iz. V. Ilič).

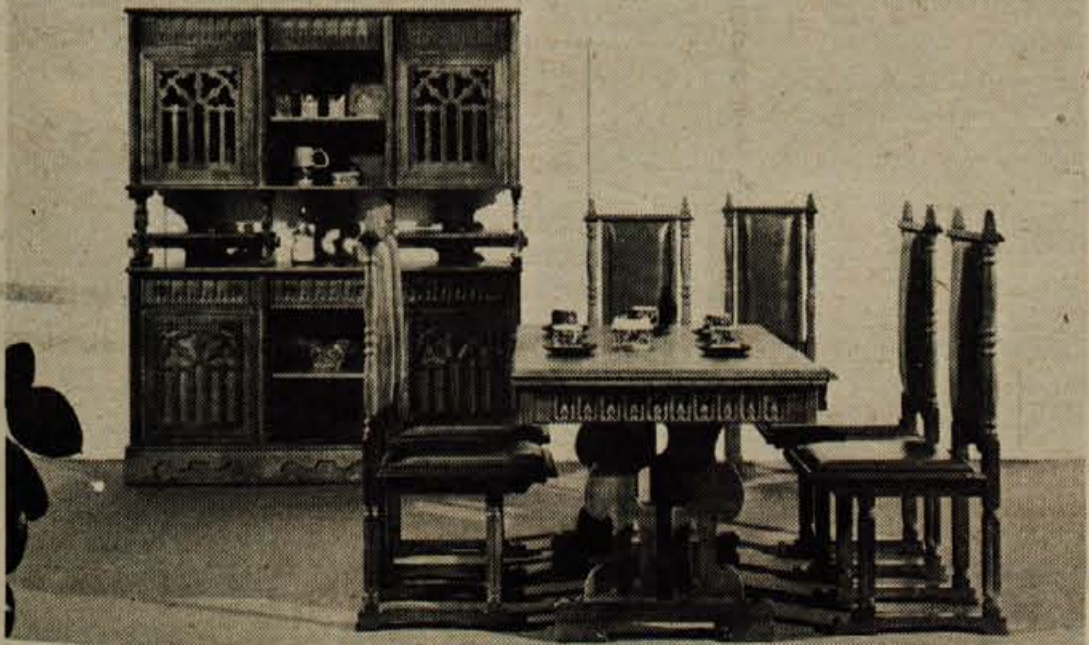
Triglav: Rebolj, Z. Malavašič, Kodek, Mohorič, Nadižar, T. Balderman, Švarc, M. Malavašič, Sveglj, Velikanje, Vidic.

Lestvica:

Solaris	16	14	1	1	143	79	29
Triglav	17	12	3	2	156	65	27
Mladost	15	12	1	2	103	77	27
Jedinstvo	16	10	1	5	94	70	21
15	7	1	7	91	71	15	
ŽAK	15	6	1	8	66	82	13
Koper	17	6	1	10	81	122	13
Senta	17	6	0	11	78	108	12
Bečej	15	5	0	10	67	96	10
Borac	15	4	1	10	60	88	9
Vojvodina	15	4	1	10	58	93	9
Spartak	17	3	1	13	65	111	7

-dh

SLOVENIJALE

Cenjeni potrošniki, obiščite nas na XXIII. mednarodnem Gorenjskem sejmu v Kranju.
Sejemске ugodnosti

Janez Sveglj je tretji kranjski državni reprezentant mladincev do 18 let. Čeprav šele prvo leto igra za ligaško moštvo, je že prekaljen borec. -Foto: S. Hain

Didić v Moskvi

V nedeljo se v Moskvi prične vsakoletna tradicionalna mednarodna univerziada. S študentsko vaterpolsko reprezentanco bo v glavno mesto ZSSR odpotoval tudi Kranjčan Didić. Kot zvezni vaterpolski sodnik bo sodil tekme vaterpolskega turnirja. -dh

1+3

Brez posebne statistike lahko ugotovimo, da se bliža mesec, ko ima domala vsaka družina največ stroškov. To je september, čas nabave ozimnice, začetka šole in opreme šolarjev, letos pa je kot nalašč nekaterim vskočila v ta čas še davčna uprava, ki je poslala odločbe o akontacijah in dodatnem davku. Čeprav cene krompirja, jabolkam, zelju in drugim živilskim artiklom ta hip še niso znane in jih bodo proizvajalci prilagajali in usklajevali šele prihodnji mesec (najbrž pač glede na ponudbo), smo vseeno že poprašali, kako se pripravljamo na ozimnico.

bodo stroški precejšnji, saj se razen tega začne še šola, pa tudi sicer se je treba tako glede obutve, obleke itd. pripraviti na hladnejše dni.»

MILAN KOS z Bleda:

»O ozimnici pri nas bolj žena vodi skrb in brigo. Pomeniva se, potem pa vsako leto, običajno septembra, kupiva nekaj krompirja, jabolk in hrušk. Krompir dobimo vsako leto pri kmetu, zelenjavo imamo doma, sadje pa smo lani nabavili kar na kranjski tržnici. Letos bomo najbrž kupili okrog 250 kilogramov krompirja, 150 kilogramov jabolk in 50 kilogramov hrušk. Kakšne bodo cene, še ne vem, zagotovo pa bo vse dražje kot lani in stroški za marsikoga ne bodo ravno majhni.«

ANA ROBIČ iz Radovljice:

»Ozimnico imamo že naročeno. Krompir bomo dobili pri zasebnem kmetovalcu blizu Podnarta, jabolka pa običajno kupimo v kmetijski zadrugi v Radovljici. Tudi nekaj premoška smo že nabavili. Poku-rimo ga okrog 8 ton. Koliko bo treba za vse skupaj odšteti, ne vem. Prav gotovo več kot lani, saj vsak dan slišimo o podražitvah. Prepričana sem, da

MIHA ŽITNIK iz Medvoda:

»O, seveda se pripravljamo na ozimnico. Pa tudi na šolo, saj imam dva šoloobvezna otroka. Vsako leto se oskrbimo s krompirjem, jabolki, zeljem in kurjavo. Kurjavo smo nabavili že spomladi. Krompir in jabolka pa vedno kupimo tam, kjer je boljša izbira. 200 kilogramov jabolk smo lani kupili v prodajalni Živila na Bledu. Letos bomo najbrž kupili prav toliko jabolk in okrog 350 kilogramov krompirja. Če poleg teh pomislim še na druge stroške, ki se nakopičijo v septembru, potem ne bodo ravno majhni.«
A. Zalar

Uspešno poslovanje kampa in kopališča v Radovljici

V senci drugih, bolj znanih in večjih turističnih kampov kot so Šobec, Zaka in Bohinj, ki imajo že mednarodni sloves, se dokaj uspešno prebija iz anonimnosti tudi kamp pri kopališču v Radovljici. Od letos upravlja kamp in kopališče krajevna skupnost in sodeč po prvih podatkih o prometu in zasedenosti, kar uspešno.

Po svoji izredno lepi legi poleg bazena z vedno čisto vodo v podnožju smrekovega gozdička Oble gorice radovljiški kamp privablja vedno več tujih, zlasti nizozemskih, angleških in nemških turistov. Številni med njimi se že več let vedno znova vračajo in kar ne morejo prehaliti lepoto tega prikupnega prostora pa

tudi urejenost objektov, ki so jim tamkaj na voljo. Nič manj zaslug za tako lep odziv tujcev ima seveda tudi osebe kampa in kopališča, ter krajevna skupnost, ki skrbi za normalno poslovanje.

Medtem, ko je bil lani dosežen rekord nočitev že 12. julija z 234 gosti, letos to število še ni bilo doseženo. Pred dnevi so zabeležili največ 212 nočitev. V juniju je prenočevalo 417, v prvih 25 dneh julija pa 3300 gostov. Višek pričakujejo v začetku avgusta — niso prepričani, da bo lansoletna številka bistveno prekašana. Navzlic vsem nevšečnostim z vremenom pa je poslovanje v primerjavi z lanskim poprečjem nekoliko boljše.
JR

Turnir ob jubileju stražiških nogometašev

Za 40-letnico nogometa ob desnem bregu reke Save je istoimenski nogometni klub na kranjskem igrišču priredil kvalitetni dvodnevni turnir. Sodelovala sta NK Ljubljana in NK Slavija iz Vevč, oba člana slovenske lige, ter NK Korotan in seveda domačini, NK Sava Kranj. Prvega dne, torej v soboto, 11. avgusta, sta se najprej srečali Ljubljana in Slavija, nato pa še Korotan in Sava. Slavija je igrala enostavno in učinkovito ter presenetljivo, vendar zaslužno, z rezultatom 4:2 (polčas 2:1), ugnala Ljubljance. Gostitelji, moštvo Save, so šele v drugi polovici strli žilavi odpor Korotana ter zmagali s 3:1 (polčas 1:1).

V nedeljo je potem sledil finale. V uvodni tekmi sobotnih poražencev so Ljubljance pripriljivo odpravili Korotan in mu nasuli kar 10 golov. Rezultat je bil 10:2 (polčas 2:0). Se prej smo prisostvovali manjši slo-

vesnosti, na kateri so se nastopajoči in funkcionarji NK Ljubljane poslovili od dolgoletnega sodelavca Nosana, ki bo v novi sezoni okrepil vrsto Save.

V zaključnem srečanju med NK Slavijo in NK Savo so najprej povedli gostje, nato pa je domača enajsterica izenačila. V regularnem času se je tako obračun končal z nerešenim razultatom 1:1. Pri streljanju enajstmetrovk pa so bili nogometaši Slavije spretnejši (5:3), kar jim je prineslo zmagovalni pokal.

Turnir je lepo uspel. Sodniki Drinovec, Tomše in Torkar so imeli lahko delo, kajti niti enkrat ni prišlo do zapletov zaradi nefair ali pregrabe igre. Tudi funkcionarjem Save, tovarišu Kramarju, Jerkiču in Cimiču, velja izreči vse priznanje, saj organizaciji ni kaj očitati.
P. N.

Novo nogometno igrišče na Primskovem

Kranj je od minule sobote dalje bogatejši za še en športni objekt. NK Primskovo je namreč v Kokrškem logu odprl novo nogometno igrišče, ki so ga zgradili v rekordnem času sedmih mesecev. V akciji je poleg igralcev in funkcionarjev društva sodelovalo tudi okoliško prebivalstvo. V preurejanje prostora so vsi skupaj vložili precej udarniškega dela. Seveda je gradbenemu odboru izdatno pomagala krajevna skupnost Primskovo s predsednikom Marjanom Emivcem na čelu, nadalje Kovinarsko obrtno podjetje, tovarna IBI, Elektro Kranj, Vodovod Kranj, Creina ter Komunalni servis. Tudi zasebni obrtniki in kmetje s Primskovega so izdatno podprli športnike.

Poleg prirejanja nogometnih tekem bo igrišče rabilo še za množično rekreacijo mladine, hkrati pa je na njem mogoče gojiti razne druge športne panoge, predvsem atletiko. Simbolični trak je v soboto prerezal predsednik sindikalne organizacije tovarne IBI tov. Pagon. Nato so se med seboj pomerili pionirji NK Primskovo in NK Triglav. Z 2:1 je zmagala domača ekipa. Potem, v glavni tekmi dneva, sta zaigrali članski moštvi NK Primskovo in tovarne IBI. Spet so zmagali gostitelji (3:0, polčas 2:0). Ob koncu je predsednik kluba Jože Petek vsem, ki so kakorkoli pripomogli k ureditvi športnih želja občanov Primskovega, izrekel iskreno zahvalo.
P. N.

Izlet in tekmovanje invalidov

Kranjska podružnica telesnih invalidov je znana po tem, da zadnje čase prireja različne izlete za svoje člane in številna športna tekmovanja. Tako so letos pripravili že tri izlete v partizanske kraje in 22 različnih športnih tekmovanj.

Za soboto, 1. septembra, spet pripravljajo izlet predvsem za vse tiste člane, ki doslej še niso bili na nobenem izletu. 50 invalidov bo z avtobusom obiskalo Kumrovec in Podčetrtek. Prijave že sprejemajo v pisarni podružnice. V soboto, 18. septembra, pa bodo v počastitev kranjskega občinskega praznika pripravili kegljaški turnir. Na kegljašču kegljaškega kluba Triglav se bodo pomerili invalidi iz Hrastnika, Trbovelj, Tržiča in Kranja.
A. Ž.

Zabavno - glasbena prireditev na Jesenicah

Tovarniška konferenca ZM Železarne Jesenice bo organizirala v soboto, 18. avgusta, zabavno-glasbeno prireditev Mikrofon je vaš. Prireditev bo v delavskem domu pri Jelenu ob 19.30.

Na prireditvi bodo tekmovali pevci, izbirali bodo lepoto večera in izvedli tekmovanje v raznih družabnih igrah.
D. S.

V okviru 23. mednarodnega Gorenjskega sejma je bil v soboto popoldne pokroviteljstvom Gorenjskega sejma na stadionu športnega društva Sava v Stražišču rokometni turnir. Pomerile so se ekipe rokometnega kluba Kranj — Gorenjski sejem, Preddvora, Jesenic in Radovljice. Zmagala je ekipa rokometnega kluba Kranj. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Priznanja Radovljiškim gasilcem

Ob 90-letnici gasilskega društva Radovljica so člani gasilskih društev iz občine dobili več odlikovanj. Gasilska zveza Jugoslavije je z gasilsko zvezdo I. stopnje odlikovala Franca Kunstlja in Franca Valanta. Gasilska zveza Slovenije pa je podelila gasilskemu društvu Radovljica gasilsko plamenico I. stopnje. Enako odlikovanje je dobil tudi

Vlado Mikič iz Lesc. Gasilsko odlikovanje II. stopnje sta dobila Peter Jokol in Anton Zalokar iz Podhoma, gasilsko plamenico III. stopnje Stefan Dežman in Anton Prešeren iz Radovljice, gasilsko odlikovanje III. stopnje pa sta dobila Alojz Vurnik iz Radovljice in Janez Stare iz Nomenja.
A. Ž.